

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
58. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 23.05.2006. godine, s početkom rada u 13,00 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MUSTAFA PAMUK

Dame i gospodo, poštovani delegati, poštovani gosti, predstavnici sredstava javnog informiranja, sve vas pozdravljam i otvaram 58. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednici je prisutno 14 delegata. Od toga 5 iz reda bošnjačkog naroda, 5 iz reda hrvatskog naroda, 4 iz reda srpskog naroda. Gospodin Goran Milojević je opravdano spriječen da dođe na ovu sjednicu i mislim da je opravdan izostanak.

Za 58. sjednicu predlažem sljedeći dnevni red

1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja,
2. Zapisnik sa 57. sjednice Doma naroda,
3. Glasanje o Ugovoru između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o saradnji u oblasti prava žrtava rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici HVO obrane i članova njihovih porodica u skladu sa Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj U-7/06 od 31.3.2006. godine,
4. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o usuglašavanju teksta Zakona o zaštiti ličnih podataka,
5. Zahtjev delegata Ilije Filipovića, Đoke Pajića, Hilme Neimarlije za razmatranje Prijedloga izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda po hitnom postupku, u skladu sa članom 122. Poslovnika Doma naroda, „Službeni glasnik BiH“ broj 33/6,
6. Zahtjev delegata Hilme Neimralije za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
7. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Obavještajno sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, a u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda,
8. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona u ustupanju predmeta od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda,
9. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, a u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda,
10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, prvo čitanje,

11. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, predlagač Predstavnički dom, prvo čitanje,
12. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, predlagač Predstavnički dom, prvo čitanje,
13. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, prvo čitanje,
14. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o plovidbi plovnicama, unutrašnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju,
15. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o zajmu između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke Nacionalni put Banja Luka-Gradiška,
16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima,
17. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije o uređenju međusobnih imovinsko pravnih odnosa,
18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o zračnom saobraćaju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Grčke,
19. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o zračnom saobraćaju između Bosne i Hercegovine i SAD,
20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine Ureda ministra Ukrajine o međunarodnom drumskom prevozu,
21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o izmjenama i dopunama na Ugovor o razvojnom kreditu Projekat tehničke promocije u području socijalnog osiguranja između Bosne i Hercegovine i međunarodne asocijacije za razvitak,
22. Razrješenje Samira Mušovića dužnosti zamjenika generalnog revizora zbog podnošenja ostavke,
23. Informacija o slučaju Abazović,
24. Godišnji izvještaj Centralne banke za 2005. godinu,
25. Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine za 2005. godinu i
26. Izvještaj o radu Izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2005. godinu.

Imamo li predloga za dopunu dnevnog reda? Hvala. Nema.

Hilmo izvolite. Ružo jeste li zadovoljni? Hvala lijepo. Gospodine Neimarlija izvolite.

HILMO NEIMARLIJA

Poštovani predsjedavajući, kolege delegati, gosti, kao šesta tačka dnevnog reda

MUSTAFA PAMUK

Koja tačka?

HILMO NEIMARLIJA

Kao šesta tačka predloženog dnevnog reda predviđen je moj zahtjev za razmatranje Predloga zakona o izmjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini. Nažalost ni do danas nisam dobio neophodno mišljenje Upravnog odbora PDV-a i izražavam i svoje žaljenje i negodovanje zato što je Vijeće ministara o istom problemu već ranije se odredilo, saglasno i mom prijedlugu, ali prema Zakonu o PDV-u moj zahtjev bi mogao biti razmatran, ali se ne bi

moglo odlučivati i zato vas molim da se moj zahtjev stopira. Dakle ne povlačim ga samo zaustavljam za

MUSTAFA PAMUK

Do dolaska te informacije

HILMO NEIMARLIJA

Do dolaska mišljenja Upravnog odbora. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Treba li ovo glasati?

Gospodine Boško Šiljegoviću. Izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, dame i gospodo, vrlo kratko gospodine predsjedavajući, nećete mi zamjeriti.

Klub srpskih delegata traži objašnjenje zbog čega je sjednica kasnila 110 minuta, bez obzira što smo mi došli posljednji. Mi smo došli 5 minuta od onog momenta kada nam je javljeno da sjednica Doma naroda počinje, odnosno u 12 i 50 pozivu. Bez obzira na razloge smatramo neopravdano, neodgovorno i prema delegatima i prema gostima i prema medijima i prema svima koji prate rad sjednice Doma, a očekivali smo da bar u uvodnom obrazloženju kažete zbog čega se to desilo. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Šiljegoviću. Ja sam zamolio gospodina Jadranka da ode u svaki klub i obavijesti svaki klub da će sjednica u izvjesnom kasniti zbog toga što je naša komisija, komisija kojoj predsjedava gospodin Hasan Čengić nije stigla, nije bila stigla da završi sve ove tačke koje su na dnevnom redu i molili su nas i tražili da im damo još malo vremena da stignu da to završe, jer u vrijeme kada su imali sjednicu bilo je nekih problema oko, dan, dva ranije bilo je nekih problema oko kvoruma i mislim da je bilo opravdano.

Žalim i izvinjavam se što nisam možda odmah na početku ove sjednice nisam kazao to, ovo što sam sada rekao. Mislio sam da ovo kažem kada usvojimo dnevni red i kada završimo ono što je li kada taj uradimo taj projekat za danas šta treba da odradimo, ja sam mislio da se izvinem kolegama. No, ja se nadam da ovim mojim izvinjenem ne gubi na vrijednosti. Ja se stvarno izvinjavam i molim kolege da eto uvažavaju izvinjenje. Razlozi su postojali i razlozi su ovo šta sam ja rekao. Evo da saopćimo i medijima.

Hvala Boško, ako uvažavaš obrazloženje. Za gospodina Hilmu Neimarliju ja mislim, evo ako si ti kao predlagatelj osoba koja misli da ovo treba da skinemo sa dnevnog reda, odnosno da ga pomjerimo za narednu sjednicu, ja mislim da se ovo može usvojiti i da idemo sa dnevnim redom bez ove tačke šest za koju je je li podnosilac zahtjeva gospodin Neimarlija. Hvala vam lijepo.

Dakle usvajamo pročitani dnevni red sa, bez ove tačke dnevnog reda koju je, o kojoj je šest, o kojoj je govorio Neimarlija. Hvala vam, hvala vam kolege na razumjevanju.

Prva tačka dnevnog reda je

Ad.1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja

MUSTAFA PAMUK

Odgovor na delegatko pitanje dobili su Osman Brka i Velimir Jukić. Da li su gospoda zadovoljna?

Evo Osman Brka se javlja. Izvolite gospodine Brka.

OSMAN BRKA

Ja vas pozdravljam gospodine predsjedavajući, Kolegij cijeli, kolege delegate, goste, članove vlade, ja moram prokomentarisati odgovor, ali prije nego što ću prokomentarisati moraću da vas podsjetim na nešto.

Naime, pitanje se odnosilo na formiranje nadležnosti i rad Komisije za računovodstvo i reviziviju Bosne i Hercegovine. I tu je bilo više pitanja i vidim iz ovog odgovora koji sam ja dobio da je ministrica Ljerka Marić to prosljedila Komisiji. U potpisu Komisije prof.dr. Vladislav Đurasović. I na jednom mjestu u odgovorima on konstatuje slijedeće, ja i to moram da pročitam – Mislim kaže da je pitanje provokativno, te da cijenjeni poslanik neke pojmove mješa. Pojam restifikacija, stručno se prevodi kao ponovna sentrifikacija, Zakon je članom 5. stavom 5. to pitanje regulisao pa bi cijenjom poslaniku trebalo uputiti da pažljivo pročita Zakon. Zašto ovo govorim?

Izgleda da mi ovdje moramo dobro se pripremiti da smijemo nekome postaviti pitanje. Jer izgleda da se pitanje ne smije postaviti ako ono neko može protumačiti da bude provokativno. Jer ja zaista smatram da mi ovdje možemo svi nas 15 ovdje postavljati pitanja iz svih oblasti života i rada. ja nisam ekspert za ovu oblast, to nije nikakva tajna, ali sam ja zaista postavio pitanje račun koji su postavili stručni ljudi.

I u odgovoru gospodina Đurasovića, on na jednom mjestu kaže sljedeće – Komisija je kaže na prijedlog direktora donjela statut o kome će još biti riječi dok kodeks etike za komisiju nije donesen jer je konstatovano da treba da primjenjuje kodekst etike za profesionalno računovodstvo. Ovaj kodekst je donesen od strane IFAC-ea, ali ga naš kolegij nema jer nije prevela, nije još preveden. Pa molim vas lijepo, oni za sebe sami kažu da nemaju kodekst da su rekli da će ga donjeti, da im je došao, ali da im ga još niko nije preveo. A oni rade po tom nekakvom kodeksu. Da vidite da je bilo na mjestu uputiti ne ova pitanja koja sam ja uputio, nego još 100 pitanja kako jedna ovako važna komisija sama prizna u potpisu da nema kodeksa ponašanja, a postavlja meni pitanje kako ja njih smijem neke stvari pitati. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Gospodine Brka, kada se sve uzme u obzir i to što si rekao i ovo što si dobio, jesi li zadovoljan sa odgovorom.

OSMAN BRKA

Nisam kako ću biti zadovoljan sa ovakvim radom. Da neko radi bez kodeksa i to ti potpiše.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Brka. Molim. Kodeks nije preveden. Izvolite gospodine Jukiću.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, predstavnici Vijeća ministara, gosti i novinari, evo ja ću vrlo kratko prokomentirati odgovor na moje pitanje postavljeno prije pet mjeseci, dakle tijekom prvog mjeseca ove godine.

- Šta Vijeće ministara čini, odnosno šta će činiti da internet usluge budu dostupnije većem broju korisnika, odnosno jeftinije naročito za omladinu, studente i đake?

U odgovoru Vijeće ministara konstatira sljedeće – da nije nadležno za subvencije, a u drugom dijelu odgovora kaže da se radi, da je u izradi je li procedura donošenja zakona o agenciji za informativno društvo Bosne i Hercegovine i da će onda ova agencija je li raditi na promoviranju informacijskog društva u okviru reforme obrazovnog sustava.

Ja mislim da ne možemo biti zadovoljni sa ovakvim stanjem, a odgovor samo govori da je takvo stanje. Ovaj zakon se spominje dugo vremena i evo konačno ćemo ga, čini mi se dobiti, pa bi znači ovo onda sugerirao da se strpimo do donošenja ovog zakona i da tada, evo tražim odgovore na ova pitanja. Pa evo onda ja mogu prihvatiti ovaj odgovor stim da se oboržavamo još strpljenjem, ali da budemo istrajni stvarno u onda kvalitetnim rješenjima u ovom zakonu i onda implementaciji tih rješenja. Jer prema nekim istraživanjima internet u Bosni i Hercegovini koristi se vrlo malo, a naročito ove kategorije koje sam ja u svom pitanju naglasio. Dakle studenti, đaci i omladina. Mislim da na tome treba raditi, a evo ponoviću dakle – strpljenje pa onda, kroz dobra rješenja i njihovu implementaciju riješimo i ovaj problem. A pitanje subvencija, opet će se, ja očekujem riješiti kroz zakon.

Međutim, samo reći da institucije Bosne i Hercegovine nisu nadležne i nisu odgovorne za nešto, ako to ne mogu subvencionirati, onda vjerovatno to mogu entitetske vlade, ali onda valjda i odgovornost Vijeća ministara da o tome razgovara i upozna i entitetske vlade, odnosno ona tijela vlasti koja su nadležna i za subvencije. Pa da vidimo je li se može šta uraditi do evo nekog rješenja kojeg će se zakonom urediti.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Šta ćemo konstatovati zadovoljan, nezadovoljan?

VELIMIR JUKIĆ

Djelimično.

MUSTAFA PAMUK

Djelimično. Gospodin, pardon, ovdje smo završili sa tim odgovorima na delegatska pitanja.

Pitanje, ima li neko? Pitanja. Gospodin Hasan Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Pa zapravo ja moram priznati da ne znam, iako sam učestvovao u izmjenama i dopunama Poslovnika, u što bih stalo ovo što ja sada trebam da kažem. Ovo bi bila neka vrsta replike, a nemam pravo na repliku, na nezadovoljstvo kolege, ili repliku na odgovor koji nije upućen meni.

Međutim, kazati sljedeće.

1. Da etika, kodeks etike nije preveden, vidi se iz činjenice da uvaženi gospodin koji se potpisao pod odgovor gospodina Brke kaže da je njegovo pitanje provokativno.

Čak kada bi pitanje bilo provokativno, dakle kada bi zaista bilo provokativno, nije red da jedan državni činovnik, član Parlamentarne skupštine kaže da je pitanje provokativno. Dakle ja mislim da se oko toga slažemo.

2. Vrlo je ozbiljno pitanje kako bi se moglo dokazati da je jedno pitanje provokativno ako je postavljeno javno u pisanoj formi nadležnoj instituciji i, a sada, to je ključna stvar – ako bi se vodila rasprava između eksperata, potvrdilo bi se ne da pitanje nije provokativno, nego da zapravo je ponašanje nadležne komisije više nego ne prihvatljivo. U pitanjima tzv. certificiranja, decertificiranja, ponovo certificiranja i tako redom. Ko je to radio, zašto je radio, na osnovu čega je radio itd.?

Dakle, u ovom smislu ja mislim da mi imamo posla sa nečim što je jako ozbiljno. Dakle poslovi revizije su izuzetno ozbiljni poslovi. Vi svi znate da je Zakon predvidio da sada svako preduzeće koje ima poslovanje veće od jedan milion KM u toku godine, mora imati obavezno ekspertnu reviziju, uz sve ostalo. Znači to su važni poslovi, ti ljudi rade vrlo odgovorne poslove i njihova mišljenja, odnosno te kompanije, njihova mišljenja su izuzetno validna i pravno važno i relevantna na sudovima i tako redom. I na drugoj strani imamo situaciju da zapravo ne znamo ko uopće može taj posao raditi, ko ne može. Da imamo situaciju da Komisija kao radi, a nema etički kodeks po kome radi. Dakle to je zaista blago kazano nevjerovatno. Ovo je sasvim sigurno nešto što bi spadalo u riplije. Pogotovo kada se radi o tome da je to kontrola najelementarnijeg, najosjetljivijeg, najsenzibilnijeg dijela posla, to je poslovanje sa parama.

Pazite gospodo, kako je neko poslovao sa parama. Da li je izvršavao obaveze prema porezima, penzijama, da li je izvršavao svoje druge obaveze, da li posluje pozitivno, da li negativno, da li je to radio ispravno? Ljudi koji to kontroliraju, koji se potpisuju pod dokumente iznoseći stav koji je mjerodavan, koji je ne samo formalno, nego pravno mjerodavan, oni nemaju kodeks po kome će se ponašati. I to zašto ga nemaju? Zato što nisu stigli da ga prevedu. Koliko vremena im je trebalo da prevedu. Jel im treba donacija za prijevod. Treba li možda da skupimo donaciju da oni to prevedu. I šta to sve skupa znači. Znači jedan tako jedan ozbiljan posao. Mi postavljamo pitanje, svaki dan se, pogledajte medije, pogledajte javnost. Javnost uzme bilo kog političara, kaže vi ste učestvovali u kriminalu. Za vas se veže kriminal ovakav. Kaže se da ste napravili ovo, da ste bili u vezi sa onim, da ste posredovali ono. Pa to ide onda nekada na Tužilaštvo, pa se procesuiru. U skoro svim tim slučajevima upravo su revizije te koje su važan instrument utvrđivanja činjenica. Dakle izuzetno važan instrument utvrđivanja činjenica. Jasno je i prirodno je da sud nema ta znanja i da sud mora koristiti također ono što može dobiti od revizorskih kuća. I sada mi imamo državnu instituciju koja kontrolira funkcioniranje, koja propisuje pravila ponašanja, koja daje certifikate, koja nadzire rad, koja ima mogućnost da povuče licencu, odnosno certifikat i imamo odgovor u kome se državnim poslaniku kaže da je njegovo javno pitanje, dakle ne preko novina, ne privatno u kafani, da njegovo javno pitanje provokativno.

Ja moram kazati sljedeće. Ovo je toliko ozbiljna stvar da smatram da je neophodno da Vijeće ministara dadne komentar i odgovor na ovaj odgovor. Dakle ne više Komisija, nego Vijeće ministara kao takvo i da Vijeće ministara kaže da li je tačno da oni nemaju kodeks i kako mogu raditi ako nemaju kodeks. I ko je odgovoran zašto se nema kodekst i da li je to ozbiljno ponašanje.

MUSTAFA PAMUK

Jel to tvoje poslaničko pitanje?

HASAN ČENGIĆ

Dakle ovo je i pitanje i zahtjev. Dakle pitanje Vijeću ministara je - da prokomentira odgovor, prokomentira ovaj odgovor i da dadne odgovor kako je moguće da ova komisija funkcioniše, a da jaš uvijek nema na službenim jezicima Bosne i Hercegovine kako je Ustavom propisano kodekst etike? Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dobro bi bilo da službenici malo više koriste taj riječnik stranih riječi i izraza kada upotrebljavaju to, pa da znaju šta je to, šta kažu.

Izvolite. Gospodin Tomislav Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo gospodine predsjedatelju, poštovana kolegice i kolege izaslanici, cijenjeni predstavnici Vijeća ministara i drugih institucija Bosne i Hercegovine, uvaženi predstavnici međunarodne zajednice i predstavnici medija, sve vas skupa pozdravljam.

Iskoristiću ovu prigodu upravo u ozračju prethodne, prethodnog izjašnjavanja mojih kolega u smislu odgovora na pitanje i postaviti tri pitanja sada Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine i Stručnoj službi Doma naroda Parlamentarne skupštine, pa neka oni zajedničkim naporima pokušaju odgovoriti, naravno u okviru Poslovníkom utvrđenih rokova. Nadam se da će to tako biti.

Moja pitanja glase:

1. Koliko i koja se izaslanička pitanja i kome postavljaju izaslanici aktualnog saziva Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine od prve do ove 58 sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,

2. Na koliko su pitanja do danas odgovorile one institucije Bosne i Hercegovine koje su to bile dužne učiniti i koliko i koji odgovori su izaslanicama stigli Poslovníkom Doma naroda u preciziranom roku i

3. Skoliko i kojim odgovorima su bili zadovoljni izaslanici koji su postavili pitanja?

Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Limovu. Dakle inventura poslaničkih pitanja. Imamo li, gospodine Brka jeste li. Izvolite.

OSMAN BRKA

Ja se zahvaljujem. Ja imam jedno pitanje.

- Šta Vijeće ministara ove naše države Bosne i Hercegovine preduzima da zaštiti interese Bosne i Hercegovine o nesmetanom pristupu po bilo kom osnovu i na bilo koji način i bilo kojim ograničenju međunarodnim teritorijalnim vodama, a povodom najave Vlade Republike Hrvatske o gradnji mosta preko naših teritorijalnih voda?

I molim vas još samo jednu rečenicu, još jednu rečenicu. Molim vas da ne čeka na to odgovor mjesecima, nego ako je moguće za iduću sjednicu. Pa međunarodnim vodama sam i rekao.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dobro u međunarodnim vodama.
Gospodin Šiljegović. Izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Dame i gospodo u ime Kluba srpskih delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine postavljam pitanje Minsitarstvu bezbjednosti Bosne i Hercegovine, ne zato što je ministar tu, nego zato što.

Naime pitanje se odnosi na incident koji se desio na đujidici takmičenju u Sarajevu, dana 13. maja 2006. godine. Tražimo informaciju o incidentu i mjerama koje se preduzete u sankcionisanju učesnika i izazivača incidenta koji se dogodio 13. maja kada su premlaćena djeca, sportisti iz Republike Srpske, odnosno preciznije Klub Panter iz Bijeljine. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Imamo li još delegatskih pitanja? Gospodine Đoko. Izvolite gospodin Pajić.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege delegati, dame i gospodo, ja ću evo iskoristi još jednom ovu priliku po treći put da postavim isto pitanje. To je takođe u vezi sa ovim što je gospodin Limov govorio.

Ja sam naime dva puta ovo pitanje do sada postavljao, nisam dobio nikakav odgovor, pa evo postavicu ga i ovoga puta treći put, naime, odnosno Savjetu ministara Bosne i Hercegovine.

- Zašto do sada nije i kada će biti formirana Komsiija za stradanje Srba, Hrvata, Bošnjaka, Jevreja i ostalih građana BiH u Sarajevu u periodu od 1992. do 1995. godine, a po zaključku ovog parlamenta iz januara 1994. godine?

Znači obrazloženje. Ja sam dva puta ovo pitanje postavljao, ali nisam dobio nikakav odgovor, mada sam od gospodina Adnana Terzića na jednoj od sjednica ovog doma, na kojoj je bio prisutan, ne mogu se sjetiti da li je to bio decembar '94. ili januar '95. godine od njega lično ovdje dobio odgovor da će to pitanje

MUSTAFA PAMUK

Valjda 2004. godine, nemoj '94.

ĐOKO PAJIĆ

Da, da ću na to pitanje ubrzo dobiti pismeni odgovor, ali od tada je prošlo godinu dana, taj pismeni odgovor nisam dobio, a evo ovih dana sam u sredstvima informisanja pročitao, slučajno da je gospodin Terzić, ne znam kome izjavio, uglavnom pročitao sam da ta komisija nikada neće biti formirana, pa bi bilo, ako je već to stav, bio bi red da i pismeno na takvo pitanje dostavi i pismeni odgovor po tom mom zahtjevu. Toliko.

MUSTAFA PAMUK

Gospodine Šiljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, naime ide u jednoj drugoj formi, bez obzira što je kolega, Klub srpskih delegata traži stenogram sa 79. sjednice Predstavničkog doma, održane 18.5. pod tačkom dnevnog reda broj 3. – Izglasavanje nepovjerenja Savjetu ministara i obraćanje predsjedavajućeg Adnana Terzića.

Stenogram nam je potreban iz razloga što se zaključak odnosi na zaključak oba doma. Mi učestvujemo u radu Doma naroda, učestvovali smo Klub srpskih delegata i na Zajedničkoj sjednici oba doma, ali će slijediti postupke poslanika Predstavničkog doma iz Republike Srpske i inicijativu predsjedavajućeg gospodina Špirića. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodinu Šiljegoviću. Stenogrami su javna stvar, dostupni su svakom građaninu, dostupni su medijima i molim vas da ne čekamo te odgovore, otidite u Sekretarijat, ili u službe koje se bave tim u ovoj skupštini i uzmite taj stenogram, pa ćete ga, možete ga odmah danas imati jel. Hvala lijepo.

Dakle da, ako. Hvala lijepo. Imamo li još pitanja? Nemamo. Hvala vam kolege. Evo završili smo znači i ovu tačku dnevnog reda.

I prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, to je

Ad.2. Usvajanje zapisnik sa 57. sjednice Doma naroda

MUSTAFA PAMUK

Zapisnik ste dobili, pročitali, nadam se. Ima li primjedbi i ima li diskutanata? Vidim da nema.

Molim vas, o zapisniku Hasane.

Molim vas da glasamo sada o zapisniku.

Glasajte sad.

Dakle zapisnik je usvojen jednoglasno. Hvala.

Trinaesta tačka dnevnog reda, pardon, treća tačka dnevnog reda,

Ad.3. Glasanje o Ugovoru između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o saradnji u oblasti prava žrtava rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici HVO obrane i članova njihovih porodica u skladu sa Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj U-7/06 od 31.3.2006. godine

MUSTAFA PAMUK

U skladu sa Odlukom Ustavnog suda glasamo na osnovu člana 4. tačka 3.d. Ustava Bosne i Hercegovine.

Mislim da ovdje nema diskusije.

Molim vas da glasamo.

Ko je za?

Dakle ukupno 9 za, 4 protiv i ništa suzdržanih. Dakle ovaj zakon je usvojen.

Ad.4. Ugovor između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, mogu li da završim samo.

Izvolite gospodine Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Ima jedna ...oko ove tačke 3.

MUSTAFA PAMUK

Sad smo glasali.

HASAN ČENGIĆ

Ne, čisto proceduralno hoću da razumijem je li tačka 3. završen?

MUSTAFA PAMUK

Je.

HASAN ČENGIĆ

E tako. Ako sada moguz dobiti riječ.

MUSTAFA PAMUK

Ja sam htio da definitivno završim ovu stvar, ti mi ne dade. Bez obzira što ja dajem riječ. Ja sam korektan.

HASAN ČENGIĆ

Ne, ne ja sam samo zatražio. Ja sam mislio da ste vi prešli na narednu tačku dnevnog reda.

MUSTAFA PAMUK

Dakle ja sam samo želio, molim vas ja sam želio da konstatujem da je ovaj zakon dakle u, ovaj ugovor između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske dakle na Domu naroda usvojen.

Hvala Haso. Izvolite. Ne, nije o tačci dnevnog reda. Molim, nisam čuo šta hoćeš ti.

HASAN ČENGIĆ

Evo ovako, upravo radi poštovanja Poslovnika, dakle ja sam poštovao Poslovnik i nisam se htio javiti ni za kakvu diskusiju prije glasanja. Sada, pošto je završeno glasanje, donjeta je odluka. Ako gospodin Filipović misli da nemam pravo, neka kaže, ali ja bih htio sada kazati jednu stvar.

MUSTAFA PAMUK

Čekaj, mora jedan završiti da bi drugi. Izvolite gospodine.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepo predsjedavajući, pozdravljam nazočne Vijeća ministara i sve ove koji prate naš rad. Dakle, ja bih molio da shvatimo dvije stvari. Prva je stvar da mi danas radimo po potpuno novm poslovniku koji je stupio na snagu 12. svibnja čija odredba nije promjenjena u odnosu na stari poslovnik. To je prva stvar. Ovo je eklatantno kršenje Poslovnika Doma naroda jer smo mi završili raspravu i glasanje o točki 3. dnevnog reda.

Poslovnik kaže da se o točki koja je na dnevnom redu može raspravljati. Međutim ovo je bila jedna specifična točka što je uvaženi zastupnik Čengić shvatio da nije primjereno, nije uputno raspravljati o odlukama Ustavnog suda jer je odluka o meritumu Ustavnog suda jasno rekla da se pristupi odlučivanju, sukladno članku 4. 3.d. Ustava Bosne i Hercegovine, što je inkorporirano i u naš poslovnik o odlučivanju. Odlučivanje je završeno. ja molim predsjedavajućeg da poštuje Poslovnik i da pređemo na sljedeću točku dnevnog reda. O ovoj točki je iscrpljena svaka mogućnost rasprave nakon odlučivanja. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Filipoviću. Šta je sad? Jesu li opet neke intervencije? Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Mislim ako ćemo se baš tako preknajati o procedurama, ovako ja ću sada mog poštovanog kolegu Iliju Filipovića podsjetiti na dvije činjenice. Prva je da se nisam javio za riječ dok ova tačka dnevnog reda u smislu glasanja nije završena.

I druga, želim podsjetiti kolegu Filipovića i sve ostale da je Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku kao nadležna komisija za ovaj sporazum, raspravljajući o ovom sporazumu i donoseći odluku većinom glasova da se predloži Domu ratifikacija sporazuma, nakon čega je uslijedila upotreba vitalnog nacionalnog interesa od strane Kluba bošnjaka, dakle da je ta ista komisija prihvatila većinom glasova da se ratificira ovaj sporazum i donjela određeni zaključak. Kolega Filipoviću predpostavljam da nećete poreći da imamo pravo govoriti o tom zaključku i da imamo obavezu i govoriti i izjasniti se o tom zaključku, pogotovo stoga što je taj zaključak skojim se ja takođe nisam složio predložio kolega iz Kluba hrvatskih zastupnika.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo.

HASAN ČENGIĆ

Nije hvala lijepa, nego nisam završio. Ako sada gospodin Filipović smatra da ja nemam pravo govoriti, ja ću sačekati, ja ću govoriti kada budem imao pravo. Ja mislim da je ovo i pravo i vrijeme i obaveza. Dakle, uvažavajući činjenicu da je Ustavni sud donio odluku kakvu je donio u vezi sa ovim sporazumom, ja želim samo podsjetiti sljedeće.

Ja sam osobno dobio dopis, kao predsjedavajući Komisije koja je kao nadležna komisija raspravljala ovaj sporazum odnosno ugovor, od jednog broja pripradnika HVO-a invalida, ili pripadnika porodica poginulih u HVO-u, da sam poslije toga na njihov zahtjev imao i sastanak i razgovor snjima i da su oni uputili dopis predsjedavajućem Doma naroda, gospodinu Mustafi Pamuku. Barem meni tako piše u mom pismu i da su tražili da i da su tražili mogućnost da budu prisutni na ovoj sjednici, da bi iznijeli svoj stav. Ako vi to niste dobili, onda sam ja dezinformiran od njih. Ili pošta ne funkcionira dobro. Ali, ja želim prenjeti sadržaj pisma koje je upućeno meni i dodatne dokumentacije. Dakle, u tom dopisu se govori da postoji više stotina pripadnika HVO-a iz perioda od '92. do '95. godine koji su doživjeli invaliditet kao pripradnici HVO-a ili poginuli, a čije porodice su žive, koji su na osnovu toga dobili valinda rješenja od Ministarstva odbrane Federacije, primaju naknade po tom osnovu i primali su takođe razliku naknade iz Republike Hrvatske.

Prema njihovom znanju i saznanju blizu 500 slučajeva, dakle ne porodica nego 500 slučajeva pojedinačno oni znaju i to pripadnika HVO-a koji su Bošnjaci, Hrvati čak i neki izgleda iz nekih drugih naroda ili nacionalnih manjina bi, će biti zakinuti donošenjem ovakvog ili dakle ratificiranjem ovakvog ugovora iz samo jednog razloga. Dakle oni imaju validna rješenja, oni su bili u HVO, oni su nažalost stradali, ne ispunjavaju jedan uvjet. Taj jedan je uvjet, nemaju državljanstvo Republike Hrvatske.

Ja upozoravam Parlametnarnu skupštinu da bi se mogla naći Bosna i Hercegovina u teškoj situaciji ukoliko ti ljudi pokrenu zaštitu svojih prava na redovnim sudovima. Ne možete sada ni jednom dok ne završim, molim vas. Ne možete sada. Ako vi zabranjujete meni da ja govorim, vi to recite gospodine Filipoviću. Neću vas dopustiti dok ne završim. Ne možete intervenirati dok ne završim. Ne možete jednostavno. Ne možete. Ja ću smatrati da. Ne možete intervenirati dok ne završim. Ja sam vas saslušao jako pažljivo.

ILIJA FILIPOVIĆ

/govori smjesta nije uključen/

HASAN ČENGIĆ

Ama nemožete prekidati mene. Možete kada završim.

MUSTAFA PAMUK

Moram dati riječi, ali ne možete prekinuti čovjeka.

HASAN ČENGIĆ

Ne možete to raditi gospodine Filipoviću. Budite, molim vas budite kulturni i učtivi. Budite, to se

MUSTAFA PAMUK

Pričekaj dok završi čovjek.

HASAN ČENGIĆ

Do sada vam se to događali da ste redovito bili kulturni i učtivi. Budite i danas. Dakle, u tom smislu, u tom smislu, ja ne znam šta će biti dalje buduća sudbina ovoga ugovora. Znam sasvim sigurno jedno da će nastaviti izazivati više kontraverzi nego što je izazvao do sada.

I zadnje, podsjećam Dom naroda da je Komisija predložila Domu naroda dva zaključka. Jedan je zaključak koji je formalno predložio uvaženi kolega Jukić, a drugi je koji je predložio dr. Vinko Radovanović. U Radovanovićevom zaključku se traži da se riječ „odbrana suvereniteta“ izmjeni, ukine, a u zaključku koji je predložio gospodin Jukić i jedan i drugi zaključak su većinom glasova usvojeni. Ja sam bio protiv oba. Ne iz ovih razloga, nego što mislim da se tako nije moglo raditi i ne treba raditi.

Zaključak gospodina Velimira Jukića je bio da se nakon ratifikacije zatraži od Vijeća ministara da pokrene aktivnosti za poboljšanje ugovora i teksta ugovora u onom tekstu kakav je danas. Ja mislim osobno da je red da se u tom smislu Dom sada i ovoga časa izjasni o tim zaključcima Komisije na način kakav god hoće. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja mislim da u ovom času i u ovom momentu i na ovoj tački dnevnog reda govorimo o onoj odluci koju je donio Ustavni sud i da mi u ovom momentu ne možemo mjenjati odluku Ustavnog suda. Ona je obavezujuća i za nju se glasa.

Ja, zato ću moliti, nisam završio Hasane. Pa ne, nisam završio.

HASAN ČENGIĆ

Izvinjavam se.

MUSTAFA PAMUK

Ovaj i mislim da ovaj, da se ove aktivnosti mogu pokrenuti na jedan sasvim drugi način, da se sjedne, da predložimo Vijeću ministara da potraži rješenje za sve ove probleme koje si ti naveo i da o tome jednom meritorno i vrlo kvalitetno razgovoramo. To je moje mišljenje. Hvala.

Gospodine izvolite. Replika.

HASAN ČENGIĆ

Ja moram repliku na ovo sada.

ILIJA FILIPOVIĆ

Replika na vođenje sjednice.

HASAN ČENGIĆ

Ne, na krivi navod.

MUSTAFA PAMUK

Šta je krivi navod?

HASAN ČENGIĆ

Pa mogu li reći repliku na krivi navod.

MUSTAFA PAMUK

A šta je krivi navod?

ILIJA FILIPOVIĆ

Predsjedavajući, hvala vam lijepo za riječ. Protestiram što kršite Poslovnik, što mi niste dali riječ prije nego što je nastavio priču uvaženi kolega Čengiće. Ja osobito poštujem želju gospodina Čengića da obavijesti dakle sve nas ovdje medije koji prate, poglavito ovu točku dnevnog reda. Mi nismo imali veći interes medija od kada je ovaj dom u zasjedanju u ovom sazivu do ove točke dnevnog reda.

Dakle, vrlo se interesantne stvari događaju kada je u pitanju Republika Hrvatska, kada su u pitanju Hrvati, kada su u pitanju njihova prava, kada je u pitanju bilo što kada treba odlučiti u interesu hrvatskog čovjeka u Bosni i Hercegovini. To je kao uvod ovome što želim reći.

Dali ste riječ gospodinu Čengiću, a niste mogli po Poslovniku i prigovorio je gospodin Čengiće nećemu od čega je on sam odustao. Podsjetiću one koji nisu u tijeku. Na sjednici Doma naroda koje je raspravljalo izvješće Komisije za vanjsku trgovinu, vanjsku i trgovinsku politiku od 8.3.2006. godine kada je ova točka bila na dnevnom redu Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku je većinom glssova kako je točno rekao gospodin Čengiće donjela odluku da predloži ovom domu da se donese odluka o davanju suglasnosti na ratifikaciju rečenog ugovora. To izvješće je sadržavalo i dva zaključka.

Međutim Klub Bošnjaka, koristeći poslovničko i ustavno pravo nije dopustio izjašnjavanje ovome domu o ovome izvješću niti o ovim zaključcima, već je izjavio da je ovaj ugovor štetan, odnosno destruktivan po vitalne nacionalne interese bošnjačkog naroda. Time ja zaustavljeno bilo kakvo izjašnjavanje o ovome izvješću i ovim zaključcima o kojima govori uvaženi zastupnik Čengiće. Ne voljom ovog doma, nego voljom Kluba bošnjaka. Nakon toga dobili smo pravolijek Ustavnog suda koji je naložio čak način kako ćemo mi odlučivati. Odlučivanje je prošlo. U Poslovniku se više ne može vraćati na tu točku dnevnog reda i tu je vaša pogreška, kršenje Poslovnika, oprostite da završim, dakle imam pravo primjetiti, dakle niste mogli dalje. Zaključena je rasprava načinom odlučivanja o ovoj točki dnevnog reda, ali Poslovnik je predvidio još jednu mogućnost, da se o svakom pitanju u svako vrijeme kada tako Dom odluči može donjeti zaključak i otvoriti nekakva rasprava ili nekakvo pitanje ili raspravljati o još nećemu.

Dakle Dom istog trena, ali samo o tom pitanju i tog trenutka i važi i odnosi se samo na to pitanje, može zaključkom odlučiti dakle poštujmo Poslovnik. Ja ništa drugo ne želim nego da svi ovi koji prate raspravu ovdje shvate kako je doista u pitanju kršenje Poslovnika, kako sam intervenirao štiteći Poslovnik koji je na snazi prvi dan, prvi sat. I iza toga ćemo ga mjenjati pa ćemo reći dajte da se primjenjuje, o tome ćemo u sljedećoj točki. Zbog toga sam intervenirao dok je uvaženi kolega Čengiće, kojeg ja izuzetno cijenim i poštujem govorio, a nije na to imao pravo. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Ja mislim, bez obzira da čovjek poslije glasanja uvijek ima pravo da traži riječ i da napravi prijedlog koji ne može uticati na glasanje. Hvala lijepo. Prema tome, ne mislim ja da se tu baš nešto naročito prekršio Poslovnik, a ove odredbe. Evo nemamo kvoruma i izgleda. Gdje je Boško? Nestao Boško.

Izvolite gospodine Čengiću, možemo se saslušati, nećemo glasati, ali molim vas, ja bih volio da ovu tačku dnevnog reda zaključimo, ali ti predloži zaključak da vidimo. Molim.

HASAN ČENGIĆ

Ja vas molim lijepo da dakle Parlament je procedura. Prvo koristim priliku da ispravim krivi navod. Gospodine predsjedavajući vi ste rekli da mi ne možemo promjeniti Odluku Ustavnog suda.

MUSTAFA PAMUK

Da.

HASAN ČENGIĆ

Moj prijedlog nije imao nikakve veze sa Odlukom Ustavnog suda. Dakle, prvo ja se uopće nisam javio dok nije završeno glasanje o stavu Ustavnog suda, odnosno glasanje o ovom ugovoru. Dakle nisam se uopće javio. To je broj jedan.

Broj dva. Nakon što je završeno glasanje, ja nisam predložio sada nikakv prijedlog koji bi doveo u pitanje to glasanje. Jel tačno?

MUSTAFA PAMUK

Jeste.

HASAN ČENGIĆ

Prema tome, moj prijedlog ni na koji način ne dovodi u pitanje ugovor koji je činom glasanja u ovom domu dobio saglasnost Parlamentarne skupštine i ide u dalju proceduru ratifikacije. To je dio priče koji je završen.

Broj dva. Gospodine Filipoviću, ja vas lijepo molim i ja znam da vama treba predizborni poena, ali ne možete praviti predizborne poene štiteći Hrvate u Bosni i Hercegovni od Hasana Čengića. Nema za to potrebe, jer ja nikada nisam imamo potrebu uskraćivati bilo čija, a pogotovo hrvatska prava. Dakle, ja vas molim lijpo da to u buduće ne činite. Vi znate dobro da ja o tim stvarima javno, jasno govorim.

Sljedeće, ostaje problem i to jeste važan problem gospodine Filipoviću koji vi ne shvatate. Nije bilo kršenja Poslovnika. Dakle, činom glasanja o zakonu gdje smo uključili i stav Ustavnog suda mi smo završili taj dio procedure u smislu glasanja. Ali još uvijek ne znači da ne možemo raspraviti o zaključcima koji su povodom toga ugovora bili predloženi i ja sam obavezan kao predsjednik Komisije u vezi stim zaključcima skojima se ne slažem i protiv kojih sam glasao. Evo kolega koji su prisutni, nisam bio suzdržan, bio sam protiv tih zaključaka, jer smatrao da oni ne rješavaju problem. Međutim, ja imam obavezu gospodine Filipoviću kao

predsjedavajući Komisije da podsjetim kolege u DOmU da te zaključke skojima se ne slažem, ali da podsjetim i da tražim da se o njima ovaj dom izjasni. I ne samo da nije to kršenje procedure, nego ako to ne budem radio bilo bi kršenje procedure. Dakle, to je ono što je bitni dio priče.

A sada na kraju da budem jasan, nije tačno da Čengiđ nije dopustio izjašnjavanje o izvješću. Dakle gospodine Filipoviću to uopće nije tačno, obratno, mi smo se o izvješću Komisije i o sadržaju ugovora izjašnjavali čini mi se skoro dva sata, raspravljajući o tome. Replicirajući, vodeći diskusiju. Dakle mi smo imali izjašnjavanje. Ja osobno, vi, niz članova Doma. Nemojte molim vas, budite strpljivi. Sačekajte, budite strpljivi. Jako dobro. Imate vi elektroniku pred sobom. Dakle, nije bilo nedopušteno, nego je bilo dopušteno raspravljati o izvješću kako vi kažete ili izvještaju i ovo što ja govorim je sada nastavak rasprave o tome izvještaju u onom drugom dijelu, nakon ratifikacije ugovora, raspava o zaključcima.

Međutim, problem jeste u jednoj formulaciji koja nije kod vas greška, nažalost, nego je to problem u kome vi kažete u interesu dakle, čim je nešto u interesu hrvatskog čovjeka, to je problem gospodo. Ovaj ugovor, ovaj ugovor nema veze sa interesom hrvatskog čovjeka. Ovaj ugovor ima veze sa jednim brojem građana u Bosni i Hercegovini, građana Bosne i Hercegovine koji su vjerovatno najvećim brojem Hrvati, ali su i pripadnici drugih naroda, nacionalnih manjina itd. i tu je taj problem. Dakle, ja sam ovdje iznjeo stav ljudi u pisanoj formi koji su se obratili institucijama države Bosne i Hercegovine legalno, legitimno, pismeno i na taj način javno i samo ono što sam ja htio je da kažem jeste upravo to. Dakle da ovo nije ekskluzivno pitanje Hrvata, ili hrvatsko pitanje, ovo je jedno važno pitanje građana Bosne i Hercegovine, a uvjeren sam da će se sutra pokazati i komplicirano pitanje za državu Bosnu i Hercegovinu, odnosno njezine institucije.

U tom smislu zaključujem gospodine predsjedavajući insistiranjem na proceduri da sada nakon izjašnjavanja o ugovoru stavite na izjašnjavanje zaključke koje je predložila Komisija, nadležna komsija koja raspravlja oko ovog ugovora, a ti zaključci su u vezi sa ovim ugovorom. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Bujrum Osmane.

OSMAN BRKA

Ja zaista osjećam potrebu da repliciram gospodinu Filipoviću na njegovu konstataciju da kada god je šta u interesu hrvatskog čovjeka imaju ovaj protesti, ima se protiv, što apsolutno nije tačno. Nema ni jednog argumenta da to može kazati ovim delegatima u ovom domu. Treba da navede jedan primjer da kaže stav n.n. delegata u Domu naroda je bio protiv građanina pripadnika hrvatskog naroda. O bilo čemu da se govori.

Naime, meni je veoma žao što o ovom sada govorim. Ja zaista odluka Ustavnog suda je odluka UStavnog suda. Izglasano je. Nisam mislio da govorim o tome uopšte, ali na ovu konstataciju moram dati odgovor, jer taj, ta konstatacija je vrlo opasna i netačna. Vrlo je opasna i vrlo netačna. Zašto? Ja ću se, izrečena je povodom ovog slučaja i ja ću povodom ovog slučaja to objasniti zašto smatram da je netačna i zašto ja protestujem protiv takve konstatacije, jer me je gospodin Filipović iznenadio. Nikada do sada tako javno nije nešto rekao. Jer nije imao ni povoda da kaže. Naime, za mene kao božijeg roba, kao čovjeka na zemlji, mene je stid takve odlukem, pazite i za mene je bila najveća moralna stvar, najveća da je neko iz Korpusa

hrvatskog naroda i u Zagrebu i u Bosni rekao, ljudi pa to je božija nepravda, pa ljudi su ginuli pod ,pod HVO zastavom. Ranjeni pod HVO zastavom. I samo zato što nisu hrvati i nemaju državljanstvo Hrvatske, a neki su čak i Hrvati možda i Hrvati, a nisu državljani Hrvatske ne mogu dobiti naknadu. Nije to. Ja nemam ništa protiv što svi ostali dobijaju. Neka dobijaju. Ja nisam protiv toga, ali sam protiv toga, to je. Strah me je upotrijebiti tešku riječ. To je segregacija ljudi po vrlo ružnoj osnovi.

I ja sam, pravo da vam kažem, ja sam zaprepašten odlukom Ustavnog suda, jer dovodi u neravnopravan položaj jedne te iste vojnike u jednoj državi. Pa to je strašno, to je za mene. Nemojte molim vas sada govoriti da sam ja protiv nekoga. Ja sam protiv nepravde ako se čini bilo kojem čovjeku na zemlji. Pa ovdje se prema određenoj grupi ljudi jeste učinila nepravda i nemojte mi to braniti. Padate u mojim očima u moralnom i bilo kojem drugom nivou. Takva je odluka i ja ću je poštovati, ali nemojte mi braniti da je to moralno. To je nemoralno, to je nisko, to je, ja nemam riječi da kažem. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa. Ja moram doista reagirati na sve ovo jer ste vi doista izvan Poslovnika dopustili raspravu o točki koja je završena. Dakle izglasali smo točku 3. Dali suglasnost za ratificiranje međudržavnog ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

I molim vas lijepo, moram odgovoriti na ove objede, ovo je, ja ne mogu vidite, ja nikada nisam

MUSTAFA PAMUK

Nismo završili, poslije svake tačke dnevnog reda, poslije svakog glasanja se može diskutovati. Ko kaže da je završeno?

ILIJA FILIPOVIĆ

Molio bih da me slušate, ako ste mi već dali riječ. U ovom domu nisam nikada govorio neistinu. Uvijek sam govorio istinito i govorio sam točno uz argumente. Dakle, odbacujem ovakav jedan pristup o ovom pitanju. Ja nikada nisam bio zaprepašten odlukama najvećeg sudbenog tijela u ovoj državi, dakle i ne mogu shvatiti da je netko zaprepašten odlukom Ustavnog suda samo zato što to njemu ne odgovara.

Ja moram reći da je otvorena rasprava nakon glasovanja kako bi se raspravljalo o sadržaju ugovora o kojem je riječ, kako bi se još jednom iskazao gnjev zbog toga i zaprepaštenje prema toj odluci Ustavnog suda i kako bi se još jednom ponovile neke sintagme koje smo pročitali i čuli u izjavi o destruktivnosti tog ugovora o čemu je svoj pravolijek dao Ustavni sud. Dakle, ja ne mogu razumjeti da se meni ovdje tvrdi kako se odlučivalo o izvješću mjerodavne komisije uvaženog zastupnika Čengića kada je izjava s naslovom da je davanje izjava o davanju, da je davanje suglasnosti na ratifikaciju ovog ugovora, dug mu je naziv da ga ne čitam, dakle destruktivan po vitalne nacionalne interese bošnjačkog naroda, zbog čega mi jesmo raspravljali o ovome, ali nismo odlučivali. Dakle kriv je navod da smo mi o tome odlučivali. Mi smo danas tek danas o tome odlučili.

I stvarno bih mislio, dakle ja sam osjećao potrebu spoenuti samo vrlo glagoljivo uvjeravanje hrvatskog naroda u ovom domu da je Zakon o visokom obrazovanju po evropskim standardima, da je to nešto što je jednakopravno, da ne dira ni u čija prava, a onda je Ustavni sud rekao da je to štetno po vitalne interese i hrvatskog i bošnjačkog i srpskog naroda na intervenciju Kluba hrvatskih zastupnika. Da ne govorim o uvjeravanjima, o hvalospjevima, o dobrim rješenjima Zakona o RTV servisu, o RTV sustavu, za šta nije glasova niti jedan Hrvat u cijeloj proceduri do Ustavnog suda, pa i sudci Ustavnog suda iz reda hrvatskog naroda izuzeli svoja stajališta i mi govorimo kako nikada nisu kršena temeljna ljudska prava hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. Jeste kršena su i gaze se u Parlamentu Bosne i Hercegovine. Hvala lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Moram, izvinjavam se, sada ću sebi dati riječ. Gospodine Filipoviću, stićem dojam da ste se malo prekombinovali i poslije, ne, ne. Ne tu vašu, govorimo o radu Parlamenta. Poslije svake tačke dnevnog reda, to je ovaj parlament uobičajavao i tako se radilo i ja se nadam da tako treba raditi, poslije završenog glasanja na bezbroj puta smo mi donosili i predlagali neke zaključke. I to se na ovom parlamentu dešava i ova sada rasprava koju je pokušao gospodin Čengić da usmjeri i da se donesu neki dodatni zaljučci, za vas je izgledala suviše iritantna i normalno htjeli ste to prekinuti i kazali ste da se pogrešno vodi ova sjednica.

Bezbroj je tačaka dnevnog reda na kojima je ovaj parlament i svaki parlament formirao neke dodatne zaključke i predložio ih vladi i predložio ih Parlamentu na usvajanje i to je bio, ja bih rekao i to nije mimo pravilnika i to ja smatram vrlo normalno.

Ja sam pokušao da i ovu sjednicu vodim na takav način. Međutim, imam osjećaj da smo preosjetljivi postali i kazao sam da o odluci Ustavnog suda ne treba raspravljati. Nju treba glasati onako kako ju je donio Ustavni sud, jer te odluke su nediskutabilne i one se usvajaju, ali nigdje ne stoji i nigdje ne piše da je poslije glasanja tačka dnevnog reda završena i nigdje ne stoji da se poslije glasanja ne može predložiti zaključak koji će eventualno poboljšati odluku. Hvala. To je moje mišljenje.

Gospodine Genjac izvoli.

HALID GENJAC

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja mislim da smo nepotrebno podigli temepraturu.

MUSTAFA PAMUK

Apsolutno.

HALID GENJAC

Glasanjem je završeno glasanje. Tačka dnevnog reda je završena u trenutku kada predsjedavajući zaključči raspravu o nekoj tački, ili kada pređe na drugu tačku. Mislim da se tu možemo složiti. I to nije problem suštinske naravi.

Ono što je zaista, što je zaista naš predmet pri čemu bi vi trebali posvetiti priču je sljedeće. Odluka Ustavnog suda je odluka u pogledu pravnih elemenata predložene odluke i ste strane zaista tu nema nikakvog prostora da se razgovara. Pitanje pravičnosti je jedna druga

tema koju ne procjenjuje Ustavni sud. Ali pitanje pravičnosti je bio razlog intervencija oko ovog sporazuma. I nije bila intervencija usmjerena da se nekome spriječe prava, onemoguće i otežaju, nego je bio pokušaj da se građanima Bosne i Hercegovine i nekim drugim, ili u širem kontekstu omoguće ta prava. To je vrlo značajno da se razumijemo.

Ono što je meni drago, razgovarajući i sa kolegama ovdje iz Kluba hrvatskog naroda uočio sam shvatanje u nekoj mjeri da sporazum ima neke elemente nepravičnosti. Mogli ste se osvjedočiti da su pojedini pripadnici HVIDRE dajući izjave u medijima takođe izričito izrazili da to nije korektno i da bi to trebalo možda popraviti. Razgovarajući sa nekim predstavnicima hrvatskog sabora takođe sam uočio spremnost da se eventualno razgovara i da se neke stvari, koliko je to god moguće poprave. I zato ja mislim da namjera gospodina Čengića nije trebala da proizvede toliki nespোরазum. Svodi se otprilike na sljedeće, a mislim da to za nas ovdje ni za koga nije sporno, a da je dugoročno vrlo korisno.

Da se donese zaključak da se pozivaju strane u sporazumu da u neko vrijeme pokušaju sačiniti aneks koji bi učinio određene pravne, ili sadržajne nedostatke. Mislim da je to sporazum koji će izraziti i dobru volju, dakle i dobru volju i dobre namjere i mislim da će u nekoj mjeri relaksirati atmosferu, a naravno strane će pokušati napraviti taj aneks sporazuma u okvirima mogućnosti u okvirima uobičajenog međunarodnog prava i sve što to podrazumjeva. Zato bih ja zamolio dakle, nakon niza zakona, nakon niza međunarodnih sporazuma kada su usvojeni, mi smo usvajali određene zaključke i zaključak je zaključak.

Ja bih vas zamolio dakle da stavimo na glasanje ovaj zaključak koji sa sobom nosi dosta dobrih poruka. Ništa štetno ne donosi i da usvajanjem ovog zaključak pokušamo ovu priču završiti. Ja mislim da bi, da nema potrebe dakle, ja razumijem i ogorčenost određenog broja ljudi koji su zbog ove procedure nešto kasnije će ostvariti svoja prava. Ja sam zainteresiran da pripadnici, da stradalnici, da ratni vojni invalidi da porodice poginulih što je moguće prije dobiju i što je moguće više dobiju. Dakle, ovaj zaključak neće osporiti nikome prava zbog osporavanja procedure, ogorčenost je bila prisutna i ja je i razumijem, ali pokušaj je bio da se otkloni nepravični elementi u tom sporazumu. Mislim da bi usvajanje ovakvog zaključka moglo atmosferu relaksirati sa dugoročno dobrim porukama. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Gospodin Spajić.

ANTO SPAJIĆ

Poštovane dame i gospodo, evo uvažavam sve diskusije i da bi malo se odmorili, ja tražim stanku u trajanju od 20 minuta, pa nadam se da ćemo izići iz ove situacije u kojoj jesmo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo.

/PAUZA/

Draga gospodo, ja mislim da smo sad svi porazmislili, da je evo bilo prijedloga, dakle ovo što je odlučio Ustavni sud, ovaj parlament je usvojio i ta odluka odluka je prošla.

Bilo je predloga da se, da idemo s jednim predlogom je li prema Vladi, da probamo naći rješenje i za dio ljudi koji bi, kojim bi trebali popraviti neko stanje, neku materijalnu poziciju, a ovaj ih je zakon na izvjestan način zaobišao.

Slažemo li se da ovo stavimo na glasanje, ovaj.
Đoko, izvoli, ti si nešto. Hajde Ante.

ANTE SPAJIĆ

Gospodine predsjednie, štovane dame i gospodo, budući da je ovo tijelo do sada, nadam se i od sada da će poštovati zaključke komisija svih i uvažava rad komisija Hrvatski klub zastupnika i ovoga puta misli da treba uvažavati zaključke komisije, vanjsko trgovinske i prema tome, ja bih zamolio predsjedniče, evo predlog od Hrvatskog kluba da pročitate zaključak i da se to stavi na glasovanje, ono što je na komisiji. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Gospodine Čengiću, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Prvo mi dajte mikrofon, drugo ja nemam ovdje tekst zaključka jer je taj zaključak bio dostavljen prije već duže vremena. Ja mogu. Evo ga. Dakle kolega Filipović je odlučio da podrži ono o čemu sam ja govorio, a o čemu je on tako uspješno diskutirao čitavo vrijeme. Drago mi je da smo se sporazumjeli, a tekst zaključaka izgleda, izgledao bi ovako dakle.

1. Komisija zahtjeva od nadležnih organa da u saradnji, ili suradnji sa Republikom Hrvatskom izvrši ispravku člana 4. i pomenuti period na koji se odnosi ugovor definiraju kao tragični sukob. I broj

2. Komisija predlaže Domu naroda da zatraži od Vijeća ministara BiH da nakon ratifikacije ugovora prekine, pokrene inicijativu prema nadležnim organima Republike Hrvatske kako bi se izvršile određene tehničke popravke ovog ugovora. kaže određene tehničke popravke, odnosno popravke kako god. Ali to je tekst tih zaključaka.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Đoko Pajiću jesi li ti nešto htio. Molim te izvini. Isto to jel.

ĐOKO PAJIĆ

Dobro, gospodine predsjedavajući, evo to je što je Klub delegata iz reda hrvatskog naroda predložio. Ja sam upravo htio malo bih samo da iznegodujem. Ja sam odmah poslije gospodina Čengića tražio riječ, pa malo da obratite pažnju kada. Ustvari to je to, mislio sam zaista gospodinu Filipoviću da ga zamolim kada je tražio da se prekine rasprava, apsolutno mi smo glasali o odluci Ustavnog suda da nema destruktivnosti, odnosno da nema povrede nacionalnog interesa. I tu je kraj bio. Upravo sam ja htio da tražim da konačno se nakon svega toga samo izjasnimo i o ovim zaključcima i to bi bio završetak. Bespotrebno smo vodili raspravu.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Hvala gospodine Đoko. Ja to prihvatam, ali moju pažnju su privukli emocionalni naboji između Filipovića i Čengića i ja sam morao biti malo eto skoncentrisan na to.

Stavljam predlog gospodina Čengića. Imaš korekciju na predlog. Dobro Komisije.

HALID GENJAC

Molim vas samo da se stavi zaključci jedan po jedan na usvajanje. Kako je to, budući da jedan dio izvještaja komisije o sporazumu i drugi dio je drugi zaključak i treći dio je treći.

Molim vas da se stavi po jedan jer to je tako logično.

MUSTAFA PAMUK

Dobro. Kazali smo ovo što je Ustavni sud, to smo glasali o tome nema govora.

Stavljam na glasanje prvi predlog jel tako. Prvi zaključak Komisije.
Ko je za, molim vas glasajte. Pročitaj. Pa dobro, pročitaj ga brate. Nema potrebe.

Stavljam na glasanje prvi zaključak.
Molim vas glasajte sad. Hvala lijepo.
Dakle usvojen je zaključak. 9 za, 3 protiv, ništa suzdržanih jel.

Molim vas, glasamo o drugom zaključku.
Stavljam drugi zaključak na zaključak.
Molim vas glasajte sad. Hvala lijepo.
- 11 za, 1 protiv. Dakle i ovaj zaključak je usvojen.

Molim vas da glasamo o trećem zaključku. Nema više. E odlično. Okej. Hvala vam lijepo.

Molim vas, ja vam želim skrenuti, saopćiti da ćemo raditi negdje do 15 do 4, a u 4 sata ćemo napraviti pauzu, jer Kolegij ima sastanak sa Monitoring grupom i on će trajati jedno pola sata, možda nešto malo više. Za to vrijeme ćemo napraviti pauzu pa ćemo je li, pa ćete moći završiti ručak, a onda ćemo opet nastaviti. Hvala lijepo. Ako ne završimo ranije. Ali ako požurimo, možda možemo i završiti do 4. Hajmo taj tempo uzeti.

Četvrta tačka dnevnog reda

Ad.4. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o usaglašavanju teksta Zakona o zaštiti ličnih podataka

MUSTAFA PAMUK

Ima li izvještaj komisije. Izvještaj smo dobili. Molim vas.

Idemo na glasanje.

Glasajte sad.

- Izvještaj zajedničke komisije je usvojen. Molim. Jednoglasno. Hvala lijepo.

-

Peta tačka dnevnog reda

Ad.5. Zahtjev delegata Ilije Filipovića, Đoke Pajića, Hilme Neimarlije za razmatranje Predloga izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda, po hitnom postupku u skladu sa članom 122. Poslovnika Doma naroda Službeni glasnik broj 33/06

MUSTAFA PAMUK

U skladu sa članom 122. tačka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu za razmatranje Predloga izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda nakon rasprave. Predstavnički dom je usvojio izmjene svog poslovnika. Izvolite. Dobro. Saću malo glasnije. Amandmani se ne ulažu.

Otvaram raspravu. Javlja li se ko za riječ? Niko se ne javlja za riječ.

Prvo glasamo o tome da li ćemo Prijedlog izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda razmatrati po članu 122.

Molim vas glasajte sad.

Predlog je usvojen jednoglasno i razmatramo znači ovo.

Otvaram raspravu.

Javlja li se ko za riječ? Niko.

Sada glasamo o Prijedlogu izmjena i dopunama Poslovnika Doma naroda. Molim vas glasajte sad.

Dakle jednoglasno. Hvala lijepo.

Šestu tačku smo je li ovako kako je ovdje stoji skinuli sa dnevnog reda. Naredna tačka je

Ad. 7. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Obavještajno sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine po hitnom postupku u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda

MUSTAFA PAMUK

Vodi se rasprava hoće li se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio da se Zakon razmatra po skraćenom postupku.

Ko se javlja za riječ? Niko. Hvala lijepo.

Molim vas glasamo o postupku.

Glasajte sad.

Ima kvorum. Ima kvorum.

Osma tačka dnevnog reda

Ad.8. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Predloga zakona o izmjeni Zakona o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Tužilaštvu Bosne i Hercegovine u korištenju dokaza pribavljenim od Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda

MUSTAFA PAMUK

Vodi se rasprava hoće li se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio da se ovaj zakon razmatra po skraćenom postupku.

Ko se javlja? Niko.

Molim vas glasajte o postupku.

Izvolite, glasajte sad.

Zahtev za razmatranje po skraćenom postupku je usvojen jednoglasno.

Deveta tačka dnevnog reda

Ad.9. Zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, a u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda

MUSTAFA PAMUK

Vodi se rasprava hoće li se Zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio razmatranje Zakona po skraćenom postupku.

Javlja li se neko za riječ? Nema.

Molim vas glasajmo o postupku. Hvala lijepo.

Opet je i ovo jednoglasno, 11 za.

Deseta tačka dnevnog reda

Ad.10. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, prvo čitanje

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste Zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Ovo je prvo čitanje Zakona član 99. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima na koji je zakon zasnovan.

Javlja li se neko za riječ? Ne javlja. Hasane izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Deseto prvo čitanje. Dakle, meni je jako žao da mi zapravo razgovaramo ovako o ozbiljnim stvarima da da nemamo predstavnike predlagača. Ja ne znam da li ima neko od predstavnika predlagača. Ima. Vi ste. Dobro.

Ja moram kazati da smo mi suočeni sa jednom vrlo zanimljivom pojavom, a to je, koliko ja razumijem u Bosni i Hercegovini dakle kroz zakone postoji određena politika dakle politika progona i kažnjavanja. Postojećim zakonima predviđeno je da nema smrtne kazne, kazne dakle, kaznene odredbe kada su u pitanju kazne zatvora su još uvijek duge, ali možda i nisu previše duge. Međutim, zanimljiva je jedna stvar. Sve novije odredbe u krivičnim zakonima se ponašaju kao da je ovo jedan sistem toliko rigidan i toliko nastrojen za proganjanje da je to nevjerovatno. Dakle, pogledajte sada, pregledajte u zadnje tri godine, četiri šta smo pustili od zakona u ovom području. Vidjećete elementarno počinje se od tri godine, od godinu do deset godina. Od tri godine pa više, od pet godina pa više. Ko kreira kaznenu politiku? Ko vodi računa o balansu? kako je moguće da se ljudi osuđuju da ratni zločin recimo za jedno konkretno djelo koje je dokazano npr. ne znam 5 ili 8 godina, a da neka početna kazna je, početna kazna je 5 godina. Ako pogledate ovaj ovdje zakon, od 5 godina pa gore, od godinu do 10 godina.

Ja moram priznati da sam potpuno zbunjen logikom, dakle postavljam pitanje ko ovdje vodi politiku, koja je kaznena politika i koja logika te kaznene politike? Dakle, ovdje odprilike stoje stvari ovako. Ko uradi veće djelo, bolje prođe, a ko uradi manje djelo, kuku mu se. I ja imam dojam da je to naprosto jedna postala inercija, nemojte se ljutiti, vjerovatno smo mi iz Parlamentarne skupštine krivi za to, jer oni koji pripremaju zakone bi trebali da kažu šta oni misle, oni prepisu, napišu, zveknu neku kaznu. Ja ću biti vrlo otvoren, a oni će se na mene debelo naljutiti, radi se u pravilu o ljudima koji su funkcionirali i bavili se sličnim poslovima u onom prošlom sistemu, pa su navikli na to da je 3 godine, 5 godina hajmo raspaliti. Dakle, postavlja se zapravo pitanje šta je kaznena, šta je filozofija kaznene politike, šta je to nešto što hoćemo da dobijemo? Ovdje su kazne, ja moram reći drakomske. A koliko vidim i u onom zakonu o kojem tek treba da razgovaramo isto tako su kazne debelo drakonske i važnije od toga je, dakle prvo nema nikakve vrste specificiranja kazne.

Ne može mi niko živ na svijetu dokazati da je korektna, fer, a kamo li pravedna mjera po kojoj za jedno krivično djelo se može dobiti od jedne do 10 godina zatvora. Nema šanse. Možete govoriti i u stečaju, možete govoriti i u ovom i u onom šta god hoćete, osnovni oblik, izvedeni oblik. Šta god vi kažete ja sam to nažalost sve prošao, naslušao se tih obrazloženja. Međutim to je naprosto nedopustivo. Nije moguće. Dakle nije moguće da za istu stvar neko može biti kažnjen godinu, a neko 10 godina. To dakle nema logike. To dakle nema filozofije. Iza toga ne stoji društvo. Dakle šta je suština? Mi smo se pretvorili, mi smo se pretvorili u jednu slijepu mašinu države koje proganja, umjesto da budemo društvo koje identificira krivnju, društvo koje identificira uzroke i razloge za neko djelo i konačno društvo koje nastoji tog koje je počinio krivično djelo na neki način, na neki način osigurati da on bude kažnjen za to djelo. Ali imamo dvije posljedice. Dakle ono što bi nazvali društvenom poukom i onog što bi bila lična sankcija s mogućnošću da se on u nekom procesu rada i saradnje, što bi ranije zvali u komunizmu socijalizira, odnosno resocijalizira za boga.

Dakle, u ovom smislu ja ovdje ne diskutiram o tome da li je ovo trebalo biti prije ovo pet godina, ali jednostavno tvrdim da su kazne koje su predviđene ovdje drastične, ne specifične i da imaju samo jednu funkciju zaplašivanje i proganjanje i ni jednu drugu. Naravno, da takve, takva rješenja i takav odnos, takav pristup, takva filozofija, nemojte se ljutiti indirektno otvara prostor za korupciju. Jer jednostavno kada se vi suočite sa nekom tako slijepom odredbom, onda i onaj koji bi mogao biti kažnjen i njegova okolina nastoje da mu pomognu, a i onaj ko bi mogao odmjeravati kaznu počne da računa bili se to moglo na neki drugi način uraditi. Posebna je priča sada, ako bismo napravili analizu primjene da vidimo kako

se ona primjenjuje, koliko se primjenjuje, koliko se ujednačeno primjenjuje na teritoriji Bosne i Hercegovine itd.

I zadnje, al ne najmanje važno, nekada se stječe dojam da oni koji rade na ovim zakonima nastoje da budu dopadljivi nekome svana u temama i pitanjima koje taj svana potiče ili supervizira. Pa onda da bismo njemu bili dobri i prihvatljivi mi ćemo ovdje klepnuti kaznu. Dakle i dalje smatram da način kako vodimo kaznenu politiku ili filozofiju kaznene politike je sasvim suprotan onoj osnovnoj intenciji demokratskog društva, a to je da se kazni počinitelac, da se izazove pozitivan društveni efekat odvratanja od činjenja i treće da se otvori prostor da onaj ko je počinitelac još uvijek ne bude preveden u društvenog neprijatelja, nego prestupnika koji će shvatiti svoju grešku i propust i koji će nastojati da to više nikada ne bude.

Dakle, ja mislim da ovo što sam sada rekao za ove dopune i izmjene važi apsolutno, a za onaj zakon koji sada tek dolazi što smo ga sada omogućili da uđe u proceduru, pogotovo. To je dakle, to dakle nema više nikakve logike. Ako govorimo o razmjeru, molim vas, ideja da nema smrtnu kaznu ....je toliko velika ideja. Pa nije to đaba. Pa to je ono kako se dijeli Svijet. Evropa je zauzela stav da više nema smrtnu kaznu, bez obzira na djelo. I zamislite vi sada vi imate situaciju, mi smo imali kazneni zakon u prošlom sistemu koji je imao u svojoj lepezi kazni i smrtnu kaznu. I mi sada imamo ponovo isti omjer. Ponovo potpuno isti omjer, ponovo potpuno isti omjer. Prepisali smo godine, ali smo ukinuli smrtnu kaznu. Šta to znači? To znači da smo, ko može uopće porediti bilo šta sa životom? Kako se može porediti išta sa životom? Dakle nekome oduzeti život, mislim ovdje na zakoniti način, na zakon propisani način to je ogromna stvar. Sada smo ukinuli to.

Dalje, nemamo doživotnu robiju. Dakle nemamo doživotnu kaznu. I to smo ukinuli, a onda smo ove niže kazne i niže prekršaje zadržali na istom nivou

MUSTAFA PAMUK

Pa kompenzirali malo.

HASAN ČENGIĆ

u lepezi. Ne, ne, ja kompenzirali malo, sada ovu sitnu buraniju naguraj što duže u zatvor, a ove velike što su počinili, neka budu oslobođeni, odnosno neka budu u boljoj poziciji. Dakle, ovo govorim iz razloga što je ovo ozbiljno pitanje i što mislim da bi bilo zaista potrebno i korisno, možda sad već, mi smo naš mandat potrošili, doći će neko kvalitetniji od nas u budućem mandatu, ali dakle da se o ovom pitanju zaista povede jedna ozbiljna rasprava, jer ja mogu razumjeti ljude koji rade zakon. Oni u pravilu nemaju nikakvih instrukcija, to je potpuno jasno. VIjeće ministara nema, ne provodi nikakvu politiku. Nekako se smatra kao mješanje malte ne mješanje u nezavisno sudstvo, što nije tačno.

OHR šuti jer nam nije propisao ništa, a ponekada iza leđa pogura da nešto bude oštrije. Znamo mi to. I imamo situaciju da zapravo u ovoj državi ne vodi niko filozofiju, odnosno konzekventnu kaznenu politiku. I to šarenilo ide definitivno na štetu i s druge strane na štetu građana i s druge strane mi se predstavljamo, dakle mi se u javnosti u međunarodnoj javnosti predstavljamo kao jedna oštra, da ne kažem jedna rigidna pravna struktura koja tako oštro reagira na manje prekršaje i istovremeno nema te zastrašujuće kazne koje eto negdje se upotrebljavaju, negdje ne upotrebljavaju.

Da zaključim, smatram da se više na ovaj način ne bi trebalo pristupati ovom pitanju, nego da bi se zaista trebalo sjesti i porazgovarati stručno, argumentirano sa statistikama, sa međunarodnim iskustvima i sa ključnim pitanjem – šta mi želimo u ovoj zemlji? Mi u ovoj zemlji imamo dvije stvari, imali smo ogromnu količinu zla i imamo ogroman broj ljudi koji su pretrpili zlo. Zar zaista trebamo sada ponovo tim ljudima drakonskim mjerama mahati nad glavom. Evo ovdje je ona ideja o tome, ako neko dadne krive podatke, molim vas, zamislite neko dao krivi podatak da mu recimo žena ima 1.000 maraka plaću, a ona ima 1.500. I to je kazneno djelo koje može biti do 3 godine zatvora. Šta mi to hoćemo da uradimo? Šta uopće želimo da uradimo? To je smiješno. Oprostite, to je potpuno smiješno. To se u normalnom civiliziranom društvu, ne u brutalnom ovdje ovo postaje brutalno. Dakle u normalnom civiliziranom društvu se uradi vrlo jednostavno. Gospodin dao krive podatke, ne zadovoljava uvjete, iznevjerio je, nije govorio istinu – doviđenja, nemate šansu da budete kandidat. A on mu propiše 3 godine zatvora. Pa u kom prahu mi to idemo? Šta želimo mi napraviti ovdje? To su ključna pitanja. I ovo su pitanja za Parlament. Ovo su pitanja o kojima Parlament treba raspravljati.

U ovom smislu ja izričem kritiku samome sebi što nisam bio aktivniji, što nisam možda na neki način tražio malo više kooperacije sa ljudima koji se bave ovim pitanjima. Ali to ne abolira ni druge, ni druge institucije, a pogotovo ne one ljude koji ipak sjede na tim zakonima, pišu te tekstove i pišu te strašne cifre. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala i tebi gospodine Čengiću. Gospodin Đoko Pajić. Izvolite.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, ma ja bih samo kratku reakciju i repliku gospodinu Čengiću. U pravu ste vi u 90% slučajeva ovo što ste rekli. Ali mene čudi zašto, kome vi to postavljate pitanja? Da li meni ili gospodinu Tomislavu Limovu, ili nekome

MUSTAFA PAMUK

Filipoviću.

ĐOKO PAJIĆ

Mislim u pravu ste dostatoga što ste rekli. Ali politiku, pitate ko vodi politiku? Znači polazi zna se od koga polazi, od Savjeta ministara pa nadalje. Jesmo mi tu da popravljamo nešto, ali mislim da je vaša stranka vladajuća i da vi to tamo treba da postavite njima, a sad ne meni, ili gospodinu Limovu da postavljate takva pitanja i da mi sad to slušamo.

MUSTAFA PAMUK

Mislim, svi imaju pravo. Ja moram pitati predlagачa, ima li potrebu, ili osjeća li potrebu da kaže nešto vezano za ovaj zakon, ili je ovo što je napisano dovoljno.

Izvolite gospođo. Gospođo, molim vas samo recite, predstavite se, recite ime i funkciju. Hvala.

MILANA POPADIĆ

Hvala predsjedavajući, uvaženi delegati ja sam Milana Popadić, pomoćnik ministra u Sektoru za pravosudne organa u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine.

Nisam vidjela ni jednu primjedbu iznesenu konkretno na ovaj zakon, zato ne osjetim potrebu bilo šta da kažem što se tiče samog zakona. Znamo potrebu koja je izazvana, koja je bila uzrok da se donese ovaj zakon, samim stupanjem na snagu Zakona o službi u oružanim snagama BiH, prenesena je nadležnost da se Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine reguliše ova oblast, jer mi imamo već duži period prazninu, što se tiče ovih kaznenih djela, jer prenošenjem te nadležnosti prestala je važnost zakona entitetskih i tako da ovaj dio nije uopšte pokriven zakonski.

Ono što bih naglasila je, da je naša reforma, koja je bila 2003. godine, doneseni su novi krivični zakoni. Na tim krivičnim zakonima radili su većinom domaći pravници, pogotovo Krivični zakon i Zakon o krivičnom postupku, naravno uz pomoć i međunarodnih eksperata, u stvri zapriječene kako minimalne, tako i maksimalne kazne su takve kakve jesu u zakonu. Većina tih kazni je, u okviru kaznene politike i u okvirima koji su bili ranije i većina tih kazni je preuzeta iz ranijih zakona, a pogotovo za krivična djela, za koja su ostala obilježja krivičnih djela onakva kakva su bila u ranijim zakonima bivše Jugoslavije.

Ono što bih napomenula da je u većini drugih susjednih zemalja, koje su nastale raspadom bivše Jugoslavije, da ne kažem gotovo identično urađeno. Ovaj dio koji je predmet rasprave danas i ove predložene zakonske izmjene upravo što se tiče ovih krivičnih djela je, većinom, da ne kažem decidno ili kopija entitetskih zakona, jer je, upravo to preneseno iz entitetskih zakona u ovaj zakon.

Ja, upravo mišljenja sam da kazne nisu uopšte visoke i samim tim što je ukinuta smrtna kazna, nemožemo smatrati da treba da bude kaznena politika blaža nego što je predložena u Krivičnom zakonu. Moramo da shvatimo da imamo porast kriminala i u dobrom dijelu je i stroga kazna prevencije za buduće počinioce.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospođu Popović. Gospodin Osman Brka se javio za riječ.

OSMAN BRKA

Ja se zahvaljujem i ne mogu da opet ne izrazim svoje zaprepaštenje izjavom gospođe pomoćnika ministra da su vrhunske vrijednosti u ovom vremenu ostale one iz socijalističkog sistema, a ona je to sad rekla. Da je, znači, sve što je bilo tamo, praktično prepisano i zašto smo se mi to borili ako je u našem pravnom sistemu ostalo sve iz socijalizma. Strašna izjava. Strašna izjava, pa to je, jeste li vi uopšte svjesni šta ste vi danas ovdje rekli? Vi ste vjerovatno rekli istinu, ali to je strašna konstatacija. Poslije deset godina vi meni ovdje tvrdite da je sve iz pravnog sistema iz Socijalističke Jugoslavije ovdje preneseno i da je to sve dobro i da ste vi i dan danas zato. Vi iz pravosuđa svi trebate podnijeti ostavku ili svi trebate biti smijenjeni. Pa to je katastrofa kakve izjave ovdje danas slušam. Šta je ovo danas? Pa stvarno šta je ovo danas? Prvo sa onim odgovorom na moje postavljeno delegatsko pitanje na početku sjednice i sad ova konstatacija od pomoćnika ministra pravde, eh, svaka vam čast, imamo pravdu dobru. Ma, možete, ja hoću da slušam.

MUSTAFA PAMUK

Izvolite gospođo. Imam osjećaj da smo se prečuli.

MILANA POPADIĆ

Što se tiče socijalizma i tog dijela, to ste vi rekli i nemojte i iz entitetskih zakona, rekla sam da su kopija entitetskih zakona krivična djela koja su unesena u ovaj dio. A, što se tiče kaznene politike, ona je ujednačena u susjednim zemljama i u našoj zemlji, jer je bila ujednačena i u prethodnom sistemu. Imali smo, nije problem da pročitam stenogram, ali sam čak čini mi se rekla da je kopija entitetskih zakona krivična djela koja su u ovom zakonu.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospođo. Molim vas ja bih volio da se svi čujemo. Gospodin Zrno, jeste li vi nešto htjeli reći?

BRANKO ZRNO

Ja se jesam prijavio, odnosno ja mislim da temeljno pitanje mi nismo dirnuli na tragu temeljnog pitanja bio je kolega Čengiđ. I meni je malo smiješno da državni zakon pravimo prepisujući entitetske zakone. Ja mislim da je temeljno pitanje koje mi moramo ovdje postaviti svima koji nam nude bilo kakav zakon. Pitanje usklađenosti tog zakona i našeg zakonodavstva sa evropskim zakonodavstvom. Oprostite, mi smo već zakoračili ka Evropskoj uniji. Prema tomu, da nakon deset koraka nebismo slomili nogu, pa je poslije liječili, sada je vrijeme da ove zakone dobijamo posebno obilježene i označene onim znakom koji znači usklađen sa evropskim propisom, odnosno sa evropskim identičnim zakonom. Ja mislim da je to centranlo pitanje da mi o tomu u ovom parlamentu moramo povesti riječi, a ova resorska škola prepisivanje i ne znam i meni isto ne ide puno u glavu. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Možete gospođo.

NADA POPADIĆ

Nezaboravimo da je Parlament 2003. godine, usvojio nove zakone koji su potpuno reformisani u odnosu na stare zakone. Ti zakoni, kako entitetski, tako i Zakon BiH isto. Zakon o krivičnom postupku i krivični zakoni BiH i državni oni su potpuno usaglašeni i da ne kažem potpuno identični i ti zakoni su 2003. godine, urađeni po evropskim standardima. Ti zakoni su bili pred ovim domom na usvajanju, to je bilo skoro i, upravo samo ndležnost, koja je prenesena sa entiteta, što se tiče vojske prouzrokovala je potrebu da se ta krivična djela procesuiraju pred Sudom BiH i nije bilo potrebe izmišljati nešto nanovo, kad je tek stupilo na snagu, a auradeno po svim standardima, koji su trebali da budu zadovoljeni, nije bilo potrebe sa malim izmjenama su ta krivična djela samo prenesena u Krivični zakon BiH.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Ja mislim da je ovom izjavom i ovim obraćanjem gospođa otklonila neke dileme o usaglašenosti sa evropskim zakonodavstvom i približavanju, naime, evropskog zakonodavstva. Dobro je malo što se ovo objasnilo i ja mislim da bi sad, ima li još prijavljenih? Gospodin Limov. Ja mislim da smo već tu negdje pri kraju.

TOMISLAV LIMOV

Ma, ja, naravno, nisam se mislio uključivati, polazeći od vaše ambicije da ovo zvršite do četiri, ali, evidentno je da smo ušli u raspravu. Osobno nemam primjedbi i podržat ću ovako predloženi zakon. Mogao bih iznositi i braniti i drugačije stajalište u pogledu kaznene politike. Cijenim osobno da je ovo jedan koncept, koji proističe iz drugih zakona, čije su odredbe ugrađene u ove izmjene i dopune, tako, da zaista nisam osjetio kod kolega da imaju nešto materijalno u smislu da dovode u pitanje ova rješenja, izuzev mišljenja o tome da je stroga kaznena politika moglo bi se ovo i drugačije postaviti, sasvim je izvjesno da su ove odredbe usuglašene sa standardizacijom zemalja Evropske unije i to je ono što je najbitnije. A, kad je u pitanju ovaj set vezan za Zakon o zaštiti tajnih podataka, onda je tu standardizacija napravljena i usklađena i sa NATO standardima, tako da nema nikakve dileme kad su oba ova kaznena zakona u pitanju. Ja ću, dakle, glasti za.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Replika samo. Uvažena gospođa je rekla da nije bilo potrebe, doslovno sada je tako rekla da nije bilo potrebe da se išta mijenja u ovim zakonima. Suština čitave priče je, upravo u toj rečenici. To znači da naša birokracija, koja priprema zakone, ona ocjenjuje to šta je bilo potrebno i šta nije bilo potrebno. Zašto ima potrebe, a zašto nema potrebe. To je suština čitave priče.

Dakle, ako ćemo govoriti o usklađenosti gospodine Limov i poštovana gospođo, uporedite naš kazneni zakon sa švedskim kaznenim zakonom, koja je, također član Evropske unije. Nemojte stalno porediti sa Staljinom. Nije to problem, nemojte sa Staljinom i njegovim zakonom porediti. Poredite malo sa švedskim zakonom.

Dakle, ima, ima. Dakle, kaznene odredbe, polako dovest ćemo Staljina u vezu sa ovim. Kaznene odredbe, koje su postojale u bivšoj Jugoslaviji su, nastale u revolucionarnom periodu zanosa radničke klase da uredi čitav svijet i prenoseći iskustva i standarde i principe iz Staljinovog Sovjetskog Saveza. Mi do dana danas, dakle, mi možemo mijenjati sistem, mi možemo se nazvati demokratskim, možemo prviti višepartijski sistem, ali mi i dalje imamo posla sa tom filozofijom kaznene politike i daje mi imamo posla sa time da, zapravo smo doživjeli ovo što smo trebali doživjeti, da kao Parlament umjesto da kažemo šta je princip, umjesto da odredimo šta je filozofija, da imamo sada situaciju da oni koji rade na zakonu neka se ne ljute pozitivna birokracija, određuju šta je mjera i oni kažu da nije bilo potrebe. Ja mislim da je bilo debele potrebe, ali pošto nema amandmana, ja ne mogu dalje raspravljati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Čengiću. Ja nisam primijetio da se neko dalje javlja. Gospodine Limov, izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Odbacujem svako povezivanje mog stava iznesenog ovdje i Staljina i Staljinizma itd. i ovo je upravo, ova rješenja su usuglašena sa rješenjima i u Švedskoj. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Da pređemo čuli smo diskusije. Svi smo iz ovih diskusija, objašnjenja gospođe, naših saznanja i naših saznanja, spremni da sad odlučujemo o ovom zakonu u prvom čitanju. Ja vas molim da pristupite glasanju.

Glasajte sad.

Za 9, protiv 1, suzdržan 1. Znači, usvojili smo ovaj zakon u prvom čitanju. Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon i u drugom čitanju i ja molim kolege da odlučimo hoćemo li raspravljati o ovom zakonu u drugom čitanju.

Molim vas glasajte sad.

Usvojili smo odluku da se ide i u drugo čitanje.

Glasanje je 8 za, 2 protiv. Dakle, idemo u raspravu u drugom čitanju.

Na ovaj zakon nije bilo amandmana. Javlja li se sad neko za riječ? Mislim da smo čuli diskusije prije ovog. Hvala lijepo. Glasamo za zakon.

Molim vas glasajte sad.

Dakle, bit će 9 – 1. Znači, zakon smo usvojili. Odnosno 8 za, 1 protiv, 2 suzdržana. Dakle, zakon je usvojen u identičnom tekstu kao i u Predstavničkom domu.

Ad.11. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o slobodi pristupu informacijama u BiH, prijedlog Predstavničkog doma – prvo čitanje

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Ovo je prvo čitanje zakona, prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima na kojima je zakon zasnovan. Javlja li se neko za riječ?

Dakle, molim vas glasajmo o zakonu u prvom čitanju.

Glasajte sad.

Dakle, jednoglasno.

Predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju. Molim vas ko je za prijedlog?

Glasajte sad.

Dakle, jednoglasno smo kazali da idemo u raspravu u drugom čitanju.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasa o zakonu. Amandmana na Prijedlog zakona nije bilo. Javlja li se neko za riječ? Koliko vidim nema diskutana.

Glasajmo o zakonu.

Dakle, glasali smo jednoglasno o zakonu i on je usvojen u istom tekstu kao i u Predstavničkom domu.

**Ad.12. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama BiH, predlagač
Predstavnički dom – prvo čitanje**

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste zakon i izjašnjenje nadležne komisije. Komisija je usvojila dva amandmana, koji supostali sastavni dio teksta zakona. Ovo je prvo čitanje. Prvo vodimo raspravu o neophodnosti i principima na kojima je zakon zasnovan. Javlja li se ko za riječ? Gospođo Ružo!

RUŽA STOJANOVIĆ

... kad sam ovdje došla vidjela sam da je jedan propust bio napravljen u ovom izvještaju Komisije, pa vas molim da uzmete ovaj najnoviji izvještaj Komisije u kome je u suštini sve rečeno. U Suštini ovi amandmani su izmjene i dopune tog zakona.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospođo Ružo. Molim vas. Ko se javlja? Niko. Glasamo o zakonu u prvom čitanju.

Glasajte sad.

Čini mi se jednoglasno. Hvala vam.

Predlažem da nastavimo raspravu i u drugom čitanju.

Glasajte molim vas jesmo li zato da idemo u drugo čitanje.

Glasajte sad.

Također, jednoglasno idemo i u drugo čitanje. Idemo na raspravu o zakonu.

Dakle, novih amandmana, izuzev ovoga što je gospođa Ruža kazala nije bilo. Ja otvaram raspravu. Ne vidim da se neko javlja. Idemo na usvajanje zakona.

Glasajte sad.

Hvala. Jednoglasno ovaj zakon je usvojen, ali je usvojen u različitim tekstovima između Predstavničkog doma i Doma naroda, pa je obaveza da predložimo komisiju za usaglašavanje teksta zakona. Molim vas predsjednici klubova poslanika, Gospodine Boško, ispred srpskog naroda.

Gospođa Ruža Stojanović. Ispred hrvatskog naroda.

Gospodin Velimir Jukić je li.

_____
Gospodin Ilija Filipović.

MUSTAFA PAMUK

Ispravka, Jukić, hvala lijepa.

Iz bošnjačkog naroda. Gospodin Čengić. Hvala lijepa.

Dakle, to je Komisija u sastavu: gospođa Ruža Stojanović, gospodin Jukić i gospodin Čengić.

Glasajmo za komisiju.

Glasajte sad.

Jednoglasno smo usvojili i ovo. Hvala lijepo.

Ad.13. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, prvo čitanje

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Ovo je prvo čitanje zakona. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima na kojima je zakon zasnovan. Javlja li se neko za riječ? Ili možda će neko iz Vijeća ministara, obzirom da se radi o toj instituciji, možda bi oni mogli nešto pametno reći ovdje, ali, evo sumnjam. Izvolite. Vi ste.

RAJKA KLAČAR

Pozdravljam sve, ja sam Rajka Klačar, šef odsjeka Pravne službe ispred Ministarstva bezbjednosti. Predlagači ovog zakona su Ministarstvo bezbjednosti i Ministarstvo odbrane. Ja ne vidim ovdje predstavnika Ministarstva odbrane, pošto se veći dio izmjena ovog zakona odnosi na Ministarstvo odbrane, odnosno nadležnosti Ministarstva odbrane.

Ono što se odnosi na Ministarstvo bezbjednosti, ja ću pojasniti, znači, Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave je postojala Agencija za informacije i zaštitu koja je promijenila naziv u Državnu agenciju za istrage i zaštitu, koja se, kao upravna organizacija nalazi u sastavu Ministarstva bezbjednosti.

Druga izmjena u stvari, a mogla bi se reći i dopuna, prije bi ličilo na dopunu, mada smo je usvojili kao izmjenu, što se dodaje služba za poslove sa strancima, kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva bezbjednosti, a to je usklađeno sa Zakonom o službi za poslove sa strancima, koji je stupio na snagu u 2005. godini.

To su izmjene koje se odnose na Ministarstvo bezbjednosti. Član 2. odnosi se na nadležnost Ministarstva odbrane. O tim nadležnostima mislim da nije potrebno ja sada da govorim, pošto ne vidim predstavnike Ministarstva odbrane, a ako hoćete ja mogu. Rajka Klačar, šef odsjeka u Ministarstvu bezbjednosti.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam. Imate li, molim vas, gospodine Čengiću, čuli smo ova sva izlaganja. Ja molim da glasamo o usvajanju ovog zakona u prvom čitanju.

Glasajte sad.

Usvojili smo ovaj zakon u prvom čitanju.

Ja predlažem da idemo na usvajanje zakona i u drugom čitanju. Molim vas glasajte koje za.

Glasajte sad. Hvala lijepo.

Molim vas, nešto, gospodine Čengiću, molim vas, molim konocentracije da glasamo. Svi smo tu. Ja zaključujem da se nismo skoncentrisali na ono što radimo.

Molimo vas glasajte hoćemo li u raspravu o zakonu u drugom čitanju.

Glasajte sad.

Dakle, jednoglasno.

Idemo na raspravu o zakonu do 12 – 0, a bilo je 6 -0 šestero nas nije glasalo.

Idemo na drugo čitanje. Amandmana na ovaj zakon nije bilo. Rasprava koliko ja vidim, diskutanata nije bilo, pa predlažem da glasamo o zakonu.

Glasajte sad.

Dakle, usvojili smo zakon jednoglasno i zakon je usvojen u identičnom tekstu kako ga je usvojilo Predstavničko vijeće.

Ad.14. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o plovnim putevima unutrašnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom dao saglasnost za ratifikaciju ovog ugovora. Otvaram raspravu. Niko se ne javlja za riječ. Dakle, glasamo o ratifikaciji Ugovora.

Molim vas glasajte sad.

Dakle, ratificirali smo i ovaj ugovor jednoglasno.

Ad.15. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o zajmu između BiH i Evropske investicijske banke Nacional put Banja Luka – Gradiška, nacionalni put Banja Luka – Gradiška

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom dao saglasnost za ratifikaciju ovog ugovora. Otvaram raspravu. Nema diskutanata. Molim vas glasajte za ratifikaciju.

Glasajte sad.

Hvala lijepo. Dakle, jednoglasno.

Ad.16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju. Otvaram raspravu. Niko se ne javlja za riječ. Glasajmo o ratifikaciji. Oprostite kolega nisam vidio. Iz Ministarstva pravde.

AMIR PILAV

Zamoljen sam iz Ministarstva pravde samo da ukratko kažem nekoliko riječi vezano za ovu tačku dnevnog reda. Ja ne znam da li u materijalima koje ste vi dobili uz ovu tačku dnevnog reda imate priloženo pismo ministra pravde gospodina Slobodana Kovača od 30. marta 2006. godine. U tom pismu navedeno je da po zahtjevu slovenačke strane, odnosno ministra pravde Republike Slovenije, tražene su određene manje izmjene u tekstu ugovora koji imate pred sobom, a odnose se na brisanje stava 3. u članu 1. ugovora.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Skidamo ovo s dnevnog reda. Ne može se ovo ovdje popravljati. Vi to završite.

HASAN ČENGIĆ

Polako, nemojmo da pravimo problem.

MUSTAFA PAMUK

Šta nemoj.

HASAN ČENGIĆ

Pa mogu li dobiti riječ?

MUSTAFA PAMUK

Ne znam sjedi malo, nisam ti dao riječ. Izvoli Hasane.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, nema potrebe za nervozu. Ovo ćemo riješiti vrlo jednostavno. Ovaj sporazum je već ratificiran u Parlamentu Slovenije, na način da je u članu 1. stav 3. izbrisano, a to je da advokati iz jedne zemlje mogu davati advokatske usluge u drugoj zemlji.

Prema tome, mi smo isto tako kao komisija prihvatili to rješenje koje su Slovenci uradili, jer smo i mi imali potpuno identičan pristup. Ako mi sada usvojimo da prihvatamo to slovensko rješenje, onda smo dobili ugovor u identičnom tekstu kako je ratificiran u Sloveniji. Nema potrebe uopće da ga odbijamo, da ga odlažemo i ostalo. Dakle, mi jednostavno trebamo raditi ono što je već uradio slovenski parlament. Slovenski parlament je već ratificirao ugovor, bez stava 3. člana 1.

Mi smo kao komisija predložili našem domu da to isto uradimo, a to nam je predložilo Vijeće ministara i to je kraj priče.

MUSTAFA PAMUK

Oprostite gospodine Čengić. Mi imamo Predstavnički dom koji je usvojio to što je usvojio. Mi imamo obavezu da ovaj parlament i svaki poslanik vidi to pismo i da svaki poslanik zna šta je to i ne može ministar Kovač zaključiti jedno, a onda se dopisivati sa nekim, pa zvanično jedno, pa onda se dopisivati sa nekim i izmijeniti to i da zato niko ne zna i kazati da je to promijenjeno. Taj dio ja ne prihvatam i ja mislim da tako ne možemo ratificirati sporazume. Bila je obaveza da svaki poslanik zna o čemu se radi. Bila je obaveza da komisija zvanično to uradi i bila je obaveza da Predstavnički dom o tom zna isto što znamo i mi za ta pisma. Dakle, mi ćemo doći u poziciju da usvojimo isti sporazum sa istim pravnim subjektom u dva teksta i to ja mislim da nije dobro i takve se stvari ne mogu raditi na Parlamentu.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, gospodine predsjedavajući, uvažavajući sve što ste rekli, ja moram reći da ste pobrkali lončice. Radi se o sljedećem.

Dakle, komisija je radila svoj posao odgovorno. Komisija iza sebe ima kamion dokumenata. Komisija je zatražila mišljenje o ovom pitanju o poziciji advokata od Advokatske komore Federacije, Advokatske komore RS, dobila odgovore, na osnovu tih odgovora, zatražila mišljenje Ministarstva pravde, koje se nije sjetilo da to urdi i nakon svega Ministarstvo pravde nam je odgovorilo da smo mi u pravu, jer su Slovenci davno prije nego što smo mi postavili pitanje već ratificirali bez ovog spornog dijela.

Prema tome, mi smo uradili kompletnu proceduru koja je trebala. Da li neko od kolega treba da vidi korenspodenciju između nas i nadležnih institucija, ja nemam ništa protiv. Kompletna korenspodencija postoji. Sve moje uvažene kolege iz Komisije su učestvovala u tome. Razgovarali smo. Sve korake jednoglasno donijeli i došli u sljedeću situaciju. Ne možemo mi sada praviti od Slovenaca veće katolike nego što jesu. Dakle, Slovenci su već rekli kakav hoće ugovor. To se u ovom slučaju pogađa s tim što smo i mi mislili. Mi sad imamo samo jedno pitanje. Vrlo je jednostavno i uobičajeno. Dakle, imat ćemo otekst usvojen u dva različita, imt ćemo ugovor usvojen u dva različita teksta.

Prema tome, kad mi usvojimo u ovom tekstu koji odgovara što su uradili Slovenci, mi trebamo zatražiti od Predstavničkog doma da on to vrati natrag i usvoji u istom tekstu i procedura je završena. To je jedno.

Drugo, molim vas, ovo je samo jedan stav jednog člana koji je sporan. Sve ostalo u tom ugovoru ne da nije sporno, nego je potrebno i korisno. Dajte da ne zaustavljamo više procedure oko toga.

Dakle, mi imamo sljedeću situaciju. Ako bismo sada poslije svih informacija kojima mi vladamo, a kojima možda Predstavnički dom nije vladao, ja ne znam, zaista, šta su oni imali od informacija. Ako bismo mi sada insistirali na usvajanju teksta ugovora drugačije nego što je predložila Komisija, tj. u starom tekstu, onda bismo mi došli u situaciju da smo usvojili ugovor upotpuno različitom tekstu od Slovenaca i na taj način otvorili čitavu priču sa Slovenijom. Mi ovdje imamo situaciju da problem možemo riješiti, ovu situaciju možemo riješiti unutar naše parlamentarne skupštine. Tako da mi usvojimo ovaj tekst kako je predložila Komisija, da onda se obratite vi kao Kolegij Predstavničkom domu, da on usvoji u istom tekstu i završena priča.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Čengiću. Ja se slažem sa činjenicom da smo tu oba nešto malo polupali lončiče i lončići su nam malo različiti. Ti vidiš jedne lončiče, ja vidim sasvim druge. Međutim, ovaj parlament ima proceduru i ona je to što jeste. Ona je propisana i ona ima, ona je po Poslovniku. Brka izvolite.

OSMAN BRKA

Naša komisija je oko ovoga, zaista, vrlo odgovorno radila i ovo je u stvari interesantna stvar. Ono što smo mi tražili, to su Slovenci već uradili. Mi smo stopirali to dok se ne usaglasimo na nivou države i dobili smo informacije i saglasili se i, znači, podudaralo se interes naš i Slovenije i nema nikakvog razloga da mi sad sami sebi kompliciramo Mustafa. Nisi imao vjerovatno tu informaciju, ali to je jednostavno tako. To znaju svi članovi Komisije.

MUSTAFA PAMUK

Dobro, hvala Osmane. Gospodin Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Evo, ovdje zapadamo u jednu sasvim novu situaciju. Međutim, naravno, da se one našim dokumentima ne mogu sve predvidjeti.

Ja mislim da bi ovo trebalo riješiti na sljedeći način. Dakle, znamo kakvo je stanje. Zastupnički dom je usvojio tekst koji je došao bio od predlagatelja znate, znači, Predsjedništvo i Vijeće ministara. Mi smo na vrijeme na Komisiji korektno primijetili određeni nedostatak i pokušali ga popraviti. On se poklopio sa slovenačkim prijedlogom, odnosno sa slovenačkim rješenjem, ali su i oni u međuvremenu korigirali od potpisivanja onog formalnog što je bilo do ratificiranja promijenile su sadržaj i sada je naše razmišljanje identično njihovom.

Međutim, da mi ne bi na ovaj način da samo uradimo i to presiječemo, onda to podrazumijeva usaglašavanje sa Zastupničkim domom. Da bi ne bismo delegitimirali naše pregovarače i potpistike ovog ugovora, ja predlažem sljedeće rješenje. Da danas ovo ne dovršimo, nego da danas zaključimo da se sastanemo, dakle, predstavnici jednog doma nadležne komisije i Kolegija nije bitno i, drugo, oni koji su ugovor predložili, dakle, Predsjedništvo i Vijeće ministara, dakle, predstavnici, ne kompletni naravno i da onda dogovorimo šta je to rješenje. Smatramo da smo na taj način ispoštivali i proceduru i nismo delegitimirali one koji su potpisali ovakvo rješenje. Jer, inače, ako se uvede presedan da mi rješavamo i mijenjamo ugovore međunarodne koji su već potpisani bez ovog predloženog načina, bojim se da ćemo upasti u jednu novu situaciju, koja nikako nije dobra i koja nije poželjna i zato predlažem ovako rješenje. Mislim da je to najbolje rješenje. Ovo se može dogoditi u narednih 15 – 20 dana, a na sjednicu Doma doći vrlo skoro i onda ćemo imati rješenje identično slovenačkom, ispoštivat ćemo svoju proceduru. Svi koji su u ovom sudjelovali bit će obaviješteni, uz njihov pristanak ćemo napraviti na ovaj način.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Ja ću vam samo neke podatke. Ovaj sporazum o kome govorimo je došao u BiH 26. avgusta 2005. godine. 16.9.2005. godine, Predstavnički dom je dao saglasnost. Znači, ovaj sporazum živi već skoro godinu dana, a pismo od Slovenaca dobili smo od ministra

Kovača, dobili smo 3. aprila ove godine. Šta je to? Mislim da su to, šta je onda došlo na naš zahtjev. Onda da ne bi bili razroki, da ne bi bili skroz u raskoraku, ne mogu ja sad usvojiti nešto što je negdje u 9. mjesecu Predstavnički dom prošle godine usvojio i ja sad da mu ga korigujem. Ja predlažem i prihvatam da ovo što je kazao gospodin Jukić, da akteri Predsjedništvo, Parlament, predstavnici parlamenata i Vijeće ministara sjednu i da se dogovore da nađu pravo rješenje šta je to pravo rješenje i da vidimo taj dokumenat od Slovenaca, koji, po osnovu koga gospodin ministar piše nama to pismo. Izvolite Hasane.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, što se mene osobno tiče, ja nemam ništa protiv. Bilo bi zaista historijski ako se dva doma, Predsjedništvo, Vijeće ministara sastanu, a pogotovo ako se dogovore. To će biti od velike koristi za budućnost BiH. To je broj jedan.

Broj dva, važniji od toga, gospodine Pamuk, molim vas da se razumijemo o jednoj važnoj činjenici, a ta je advokatske komore oba entiteta, što je, također rijetkost su se potpuno saglasile u ovom pitanju i rekli da je neprihvatljivo ratificirati stav 2. člana 1.

Prema tome, vi kad sjednete, vi trebate zastupati interese BiH u ovom slučaju advokatskih komora jer se to njih tiče i zauzeti stav koji će biti zapravo legitimacija toga, odnosno odraz toga stava. Jer oni su baza za ovo.

Prema tome, izvolite razgovarajte, ali zapamtite da je stav oko ovoga da je interes BiH da ovaj stav 3. člana 1. ne prođe, što su Slovenci već uradili. Niko od vas danas, a čudi me da niste vi tako kritično raspoloženi danas, skrenuli pažnju institucijama BiH, da je Slovenski parlament promijenio tekst i ratificirao tekst, a da nije uopće pitao BiH i to je ključno pitanje gospodo moja. To je ključno pitanje. Dakle, mi smo u situaciju da nas Slovenija ne zarezuje ni dva posto, izvinite na tom izrazu. Dakle, posebna je priča što smo mi morali pitati Ministarstvo pravde BiH i nakon nekoliko mjeseci čekanja, od njih dobiti tek tada odgovor, da su Slovenci uradili drugačije. Znači, da mi nismo pitali oni ni tada to ne bi rekli.

Prema tome, mislim da je ovaj prijedlog gospodina Jukića ...

MUSTAFA PAMUK

Hvala Haso, ali moram vam reći jednu stvar. Predlagač ovog sporazuma je Predsjedništvo, a nije gospodin Kovač. Nama piše gospodin Kovač, a Predsjedništvo nam ne kaže ništa. Znae, tu malo i zato sam za ovaj dogovor i zato sam za ove razgovore da sami sebe ne zapetljivamo, aposlutno pozdravljam i jesam za tu ideju za koju ti govoriš, tu nema dileme, ali upast ćemo u ćorsokak i zapetljat ćemo se i onda ćemo ispasti smiješni i sebi i drugima. Ja molim, ja vas molim kolega, Limov se javio prije tebe, molim te izvini, ali poslije ovih ćemo imati pauzu.

TOMISLAV LIMOV

Ma ja sam htio pomoći, ali sad baš nisam siguran da će uspjeti nakon ovoga. Naime, ja sahtio reći da je naša komisija izuzetno ispravno postupila i htio sam predložiti da naš dom popravi stvar na način da se mi izjasnimo ovako kako je gospodin Čengiće predložio, a da se onda formira komisija i da postupimo kao što smo i puno puta do sada postupili. Jer, ukoliko sada vratite pa izgubite određeno vrijeme na taj sastanak, pa zahvati nas ono što nam slijeti, to

je ljeto itd. bojim se da će Slovenci, imajući na umu da će, ako tom dinamikom budemo radili proći godina dana.

Predlažem i ja ću podržati onaj prijedlog koji se odnosi na to da se mi izjasnimo o onome što je predložila naša komisija i dalje po proceduri po Poslovniku.

MUSTAFA PAMUK

Gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Ja sam htio reći, osim što nije rekao jednu moju misao, ja ću sa njom početi. Dakle, mene zadivljuje, ja sam sretan, veseo i radostan zašto je, kako je došlo do metamorfoze kod gospodina Čengića od osobe koja je zaustavljala međunarodne ugovore ona sad forsira i gura da se donese jedan međunarodni ugovor koji je ovako dobra stvar. To je jako dobra stvar. To pozdravljam i mislim da je upozorio dobro na jednu stvar. Mi, ipak, moramo voditi računa, ne bih tako teške riječi upotrebljavao da sam na mjestu gospodina Čengića, ako misli dobro ovoj zemlji i ne mislim sada ja više mislim nego gospodin Čengić, ali mislim dobro i zato kažem ovo što kažem, što želim reći, dakle, ne bismo trebali izgubiti iz vida da mi imamo pred sobom ovdje jedan ugovor koji je ugovor između držav BiH, koja je takva kakva jeste i tu je gdje jeste u odnosu na evropske procese i druga strana ugovornica je nama bliska, prijateljska, članica Evropske unije. Dakle, koja je, dakle, bez prthodnih razgovora odradila to što je inače u pravu ne primjereno.

Dakle, nešto što se parafira, nešto što se potpiše ide na ratifikaciju na dva parlamenta, to se ne mjenja. Ako se mijenja, onda se to dogovorno mijenja, a budući mi sad imamo, nemojte žuriti, imamo sad stanje u kojem, provjerio sam, dakle, vjerujem da je tako je, slovenski parlament ratificirao ovaj ugovor o pružanju pravne pomoći, dakle, između dvije države, dakle, što je nama jako važno imati i da je izmjenio taj članak 3. na način kako nam je to komisija predložila, ja mislim da je to dobro, ja sam to potpuno dobro razumio i shvatio, čini mi se da bi ovaj dom, dakle, trebao danas prihvatiti ovu izmjenu članka 3. i izvješće Komisije i onda nema ni sa kim razgovora nego mi razgovaramo između dva doma unutar našeg parlamenta da se stvar popravi i da bude identična onome što je već ratificirano u Parlamentu članice Evropske unije.

MUSTAFA PAMUK

Ovo je na izvjestan način amandmansko djelovanje na sporazum, je li, mi djelujemo, ispravljamo. Međutim, naš poslovnik 104. član kaže. Tekst relevantnih ugovora nije podložan amandmanskom djelovanju gospodine Filipoviću, pauza.

ILIJA FILIPOVIĆ

Poštujem to, samo da mogu jednu rečenicu reći. Dakle, poštujem to, da završim bar misao. Poštujem to što ste vi sad rekli.

MUSTAFA PAMUK

Pa rekli smo da ćemo imati jedan sat, u početku smo rekli Đoko.

ILIJA FILIPOVIĆ

Ja sam zaključio da ste vi prekinuli sjednicu.

MUSTAFA PAMUK

Molim vas kolege, na početku smo rekli kad smo sjeli da ćemo 15 do 4 imati pauzu zbog sastanka sa Monitoring grupom, ja moram, Kolegij mora otići na taj sastanak i ovo je sad vrijeme da napravimo tu pauzu. Ja se izvinjavam. Mi smo kad smo počeli poslije one pauze da ćemo za sat vremena nastaviti.

/PAUZA/

Ovdje je bio prijedlog, Hasane ti si predlagao nešto da idemo sa jednim prijedlogom da Vlada, odnosno Predsjedništvo i Parlament usaglase definitivno stav oko ovoga i da sa tako usaglašenim stavom tražimo jedno rješenje za ovaj sporazum. Izvoli Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Kratko ću. Nastavit ću tamo gdje sam stao, jer ste vi prekinuli sjednicu u vrijeme kad sam ja bio na pola svoje misli. Predložio sam da bi bilo jako dobro, s obzirom da je ovaj ugovor već ratificiran u Parlamentu Slovenije, da ispoštujemo ovo što je predložila komisija koju vodi gospodin Čengić, da mi na način kako je to popravio slovenski parlament, učinimo to isto danas ovdje i da u identičnom tekstu se pobrinemo da imamo ovaj ugovor u Prarlamentu tako što će dva kolegija naći oblik usuglašavanja, to je vjerojatno imenovanje komisije za usuglašavanje dva teksta iako je u pitanju međunarodni pravni akt koji se našao ovdje, da su to akti koji su u parlamentarnoj proceduri, u oba doma moraju biti identični, neka imenuju komisiju za usuglašavanje, budući da je to ovdje usvojeno u dva različita teksta, reći razloge zašto, sad vi možete reći da Poslovnik predviđa nešto da se ne dira, ali je specifičnost toliko velika, ako to ne urdimo, ovg ugovora o pružanju o pravnoj pomoći između dvije države nema. Nema ga, doisa ga neće biti. Ovo je put da ga imamo ako prihvati Dom ovo što je komisija predložila i, ako se onda unutar ove kuće dođe do rješenja da se ima identičan tekst kakav je ratificiran u slovenskom parlamentu.

MUSTAFA PAMUK

Prije godinu dana je taj sporazum usvojen. Druga je to stvar da on uopće nije u primjeni, da nije primjenjivan. Ja takav rizik na sebe neću preuzeti, pardon, nije primjenjivan, ali je usvojen prije godinu dana. Okej, lapsus je Hasane, slažem se, ali oni su ga usvojili, on nije defakto usvojen, on je usvojen u onom domu. Halide, izvolite.

HALID GENJAC

Pošto se gospodin Radovanović prvi javio, ja ću sažeti i svoju i njegovu diskusiju.

Ja mislim da mi nemamo veliki problem ovdje. Ovdje se radi o davanju saglasnosti na ratifikaciju, a saglasnost se daje kad oba doma usvoje, saglasnost daju na isti sadržaj teksta.

Korenspodenciju je obavila nadležna komisija i s punom sviješću i sa punim saznanjem i punim znanjem mi danas odlučujemo o tekstu u formi kako je dala saglasnost slovenački parlament da se ratificira i mi znamo o čemu se radi. Zna to i predstavnik Vijeća ministara, koji

je sudjelovao u izradi sporazuma, dakle, i on je to prihvatio kao činjenicu i nas upoznao kao činjenicu s tom činjenicom da je slovenački sabor uradio to kaklo je uradio i mi smo svjesni na što dajemo saglasnost i jedino je moguće na takvu formu sporazuma dati saglasnost, a da se ne otvori nova procedura pregovaranja i stvar je jednostavna. Mi danas nemamo nikakve prepreke da izglasamo davanje saglasnosti na ratifikaciju i ne treba nam čak ni komisija.

Predstavnički dom, ukoliko je imao u vidu ove činjenice i dao saglasnost na taj sadržaj sporazuma, ne mora ništa dalje uraditi, stvar je završena. Ukoliko Predstavnički dom nije imao te činjenice u vidu, ustanovi se da su novi elementi Predstavnički dom to stavlja na svoju sjednicu s tom novom činjenicom upoznaje članove izglasavaju davanje saglasnost na ratifikaciju sporazuma u toj formi i ta stvar je završena.

Dakle, ovdje su pozicije Doma naroda i Predstavničkog doma ravnopravne pozicije. Jedan i drugi moraju dati tu saglasnost. Ne mora niko nikoga čekati. Ja mislim da, zaista, tu stvar možemo završiti jednostavno.

MUSTAFA PAMUK

Pa ne postoji sporazum u kome piše to što je ministar kazao. Ne postoji, postoji samo obavijest ministra, a taj sporazum u pisanoj formi ne postoji. Gdje Haso, gdje je sporazum?

HASAN ČENGIĆ

Ja sad ne bih ulazio u tehnička pitanja.

MUSTAFA PAMUK

Nije tehnička pitanja. Ima li nešto u sporazumu ili nema? To je suštinsko.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, u redu, ako je suštinsko onda postoji. Dakle, mi imamo sljedeću situaciju. Mi možemo kao komisija i kao Dom vjerovati svom vijeću ministara i svom ministarstvu ili mu ne vjerovati i hajmo se oko toga izjasniti. Mi kao komisija smo zauzeli stav da vjerujemo informaciji koju nam je proslijedilo Ministarstvo pravde, koje, inače, po ugovoru sa bosanskohercegovačke strane nadležno za primjenu tog ugovora kad se jednom on ratificira, odnosno posporazuma.

Prema tome, to naše ministarstvo, koje je zaduženo za dalju implementaciju sporazuma nas je obavijestilo da je slovenačka strana usvojila sporazum u tekstu u kome je promijenila jednu rečenicu, odnosno izbrisala je, samo je izbrisala. To isto smo mi, ne znajući šta su Slovenci uradili kao komisija predložili i dogodilo se da smo dobili informaciju od Ministarstva pravde koje je reklo, to što vi predlažete već su Slovenci uradili, uradite i vi i tako doslovno piše. Eh, sada, mi imamo sljedeću situaciju. Mi jednostavno, mi sada trebamo konstatirati tu činjenicu, da smo mi kao država predlagali to s naše strane od časa kad smo uočili taj problem i kad smo vodili tu raspravu sa našim advokatskim komorama. S druge strane, imamo situaciju do sada da kao Dom vladamo svim činjenicama, koje možda Predstavnički dom nije vladao kad je ratificirao sporazum i sada je jednostavno stanje, ono kako je većina kolega rekla, a to je da mi trebamo uočiti činjenice koje jesu, ponašati se prema novim činjenicama koje znamo i primijeniti ih, a potom će Predstavnički dom konstatirati u kojoj je situaciji.

MUSTAFA PAMUK

Ne mogu ja to predložiti. Haso, molim te, mi verificiramo pismo našeg ministarstva, a ne sporazum. Ne verificiraš sporazum, jer to stoji u sporazumu. Naše ministarstvo kaže da je ono to ispravilo. Tu priču ne verificiramo. Verificiramo istinu koja se zove sporazum defakto taj sporazum, a to što piše Ministarstvo, onda verificiramo izjavu Ministarstva, a ne sporazum.

HASAN ČENGIĆ

Dobro, je li vi očekujete gospodine Pamuk da nam dođe predsjednik Parlamenta Slovenije i da vam kaže mi smo to uradili. Kako ćemo mi drugačije sagledati?

MUSTAFA PAMUK

Ja očekujem da naše ministarstvo i ministarstvo Slovenije u tom konstatuju i potpišu da su se dogovorili da naprave tu izmjenu i mi ćemo to ...

HASAN ČENGIĆ

Gospodine Pamuk, vi insistirate na nečemu što je nemoguće. Slovenačka strana je jednostrano promijenila sporazum, ne pitajući BH stranu. Ne možemo mi sad doći Slovencima i reći vi morate uraditi tako. Oni su završili proceduru molim vas, to je suština priče. I, ako vi osobno ne možete ima drugo rješenje tehničko. Mi predlažemo stavite prijedlog na glasanje. Završena priča.

VINKO RADOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo,

Mi dosta ovoga što sa hatio reći rekao je gospodin Genjac, ali mi polazimo od određene situacije, od određenog stanja. Činjenica je da je Slovenački parlament ratifikovao ovaj sporazum sa izmjenom, da li je to mogao ili nije činjenica je da je ratifikovao. Ja bih imao pitanje za predstanika Ministarstva, imaju li informacije u kom smislu je izmjena napravljena. Da riješimo ovo pitanje.

MUSTAFA PAMUK

Ima jedno pitanje. Koji sporazum je ratifikovan, ovaj ili onaj drugi?

VINKO RADOVANOVIĆ

Pa o tome govorim. Znači, ratifikovao je izmijenjeni sporazum, izmijenio je parafirani sporazum.

MUSTAFA PAMUK

Stavljamo na ratifikaciju sporazum.

VINKO RADOVANOVIĆ

Pa nisam završio. Šta stavljamo? Znači prijedlog Komisije. Doći ćemo u situaciju da ćemo imati dva različita sporazuma u našem parlamentu. Ja predlažem da tu situaciju riješimo na način kako se inače rješavaju situacije ako se usvoje dva dokumenta u različitim tekstovima,

a to je da predložimo komisiju za usaglašavanje i jednog i drugog doma i da usaglasimo tekst i završimo. Mislim da je to najjednostavniji način. Ovo što je gospodin Genjac predložio da Predstavnički dom povuče, odnosno poništi odluku, ja ne znam da li može to, da poništi svoju odluku prethodnu i da ide u novu, mislim da je ovo jednostavnije i puno praktičnije.

MUSTAFA PAMUK

Okej. Molim vas, predlažemo da usvojimo sporazum izmijeni sporazum, kako nam predlaže naša komisija. Ko je zato glasajte sad.

Glasajte sad.
Molim vas lijepo, ovo je prošlo.

Druga stvar, dajte pošto se radi o dva sporazuma u različitim tekstovima, da uvojimo komisiju. Predlog iz srpskog nardaza člana komisije.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Goran Milojević.

MUSTAFA PAMUK

Goran Milojević.
Od Hrvata.
Velimir Jukić.
Od Bošnjaka.
Halid Genjac.

HASAN ČENGIĆ

Mustafa Pamuk.

MUSTAFA PAMUK

Neću ja. Imam pravo da kažem neću.

HALID GENJAC

Je li Klub bošnjaka predlaže gospodina Pamuka.

MUSTAFA PAMUK

Ja neću.

HALID GENJAC

Onda ćemo mene. Gospodin Genjac.

MUSTAFA PAMUK

Slažemo li se, može, kako ne može kad može. Molim vas glasajte za komisiju.

Glasajte sad.
Usvoji li smo. 10 za i 1 suzdržan.

Ad.17. Davanje saglasnosti za ratifikaciju ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije o uređenju međusobnih imovinsko-pravnih odnosa

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom dao saglasnost za ratifikaciju ovog ugovora. Otvaram raspravu. Javlja li se ko za raspravu? Stavljam davanje saglasnosti na diskusiju.

Glasajte sad.

Znači, saglasnost za ratifikaciju Ugovora između BiH i Republike Makedonije usvojena je jednoglasno.

Ad.18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju sporazuma o zračnom saobraćaju između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Grčke

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma. Otvaram raspravu. Javlja li se ko za riječ? Gospodine Čengiću, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, vi ste danas dobili izvještaj komisije. Međutim, komisija o ovom pitanju je raspravljala više puta, a prije toga, prije ovog današnjeg izjašnjenja, Komisija je postavila ovo pitanje i Domu naroda i Dom naroda je zatražio od Vijeća ministara da inicira kontakte sa Grčkom stranom i dogovori izmjenu u smislu da se omogući reciprocitet. Ovim ugovorom je predviđeno da bosanskohercegovačke kompanije mogu letjeti samo u Atinu, dok grčke kompanije mogu letjeti na sva četiri aerodroma u BiH. Danas nakon duže rasprave, u kojoj je komisija upoznata od strane pregovarača kako je došlo do ovog sporazuma. Komisija je zauzela drugačiji stav nego zadnji puta i većinom glasova predložila da se ratificira ovaj sporazum. Ja i dalje smatram da je to krivi pristup iz dva razloga.

Prvi, zato što imamo već odluku Doma, koja je drugačija od ovog stava komisije i, drugo, zato što ovim ulazimo u jedan opasan presedan, a to je da nepoštujemo reciprocitet prema samom sebi. Jeste, Bosna i Hercegovina je predlagala sve destinacije u obje zemlje. Grčka je to odbila. Bosna i Hercegovina je poslije toga ostala pri tome da dopusti Grčkoj sve destinacije u Bosni i Hercegovini. Evo, to je kratak pregled onoga što se dogodilo. Ja mislim da mi imamo ovdje situaciju da Dom treba odlučiti o tome hoće li sada biti drugačije od onoga kako se izjašnjavao posljednji put o ovom pitanju. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam lijepo. Evo, čuli smo izlaganje gospodina Čengića. Javlja li se još neko za riječ? Koliko vidim niko. Stavljam predlog na glasanje.

Molim vas, glasajte sad.

Dakle, data je saglasnost za ratifikaciju većinom glasova, evo sad ćemo kazati 9 za, 1 uzdržan, 1 protiv. Dakle, saglasnost je data.

Ad.19. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o zračnom između Bosne i Hercegovine i SAD

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma. Otvaram raspravu. Javlja li se ko za riječ. Hasane ima li šta komisija? Dobro, dala je izvještaj komisija. Stavljam predlog na glasanje.

Glasajte sad.

Usvojio i to. Dakle, jednoglasno.

Ad.20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Ureda ministra Ukrajine u uređenom drumskom saobraćaju

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom dao saglasnost za ratifikaciju sporazuma. Otvaram raspravu. Javlja li se ko za riječ? Niko se ne javlja za riječ. Stavljam prijedlog na glasanje.

Glasajte sad.

Jednoglasno. Dakle, davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Ureda ministra Ukrajine u međunarodnom ... prevozu je usvojen jednoglasno.

Ad.21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o izmjenama i dopunama na Ugovor o razvojnom kreditu – Projekat tehničke pomoći u području socijalnog osiguranja između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvitak

MUSTAFA PAMUK

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma. Otvaram raspravu. Izvolite gospodine Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Danas su nas ovi izvještaji krenuli sve što nismo imali nikad, imamo sada. Dakle, pošto se, evo, danas ide po presedanima raznih vrsta, imamo još jedan presedan. Ovaj ugovor je ratificiran na Predsjedništvu, na Vijeću ministara i Predstavničkom domu, a onda su naši mudri birokrati, nakon svega toga zaključili da te pare uopće ne trebaju, da taj kredit nikako ne treba i na prošloj sjednici Komisije obavijestili Komisiju. Naravno, dogodilo se sljedeće. Predstavnici entiteta su obavijestili Komisiju da to ne treba, a Vijeće ministara koje je bilo tu sjedeće, reko je da ono pojma nema da to ne treba. Kad smo to vidjeli, onda smo dogovorili da napravimo jedan dopis Vijeću ministara i entitetskim vladama da se oni konačno usaglase i izjasne oko toga treba li taj kredit ili ne treba i mi smo u međuvremenu dobili, poslije toga, naime, dobili dva dopisa jedan od Svjetske banke, koji je, relativno jasan i jedan drugi od Ministarstva finansija i trezora, koji je tako napravljen da treba ići u školu da se tih pet redaka razumije.

Kraj priče je, od prilike ovako. Eto, zato što je iscurio rok koji je bio predviđen do polovine aprila ili nekog datuma tamo, ovaj se ugovor ne može dalje raspravljati, jer ga je Svjetska banka otkazala. Suština priče je u tome da je Svjetska banka da bi sebe zaštitila nije htjela da prizna da je ušla u nešto što nije prihvatljivo za Bosnu, a ovi naši ne priznaju grešku i mi imamo situaciju da Ugovor ne može ići dalje, jer nam pare ne trebaju zato. Eh, kako ćemo sad izaći iz ovoga, evo, izvolite. Faktički, priča je završena što se tiče Svjetske banke koja treba dati pare, ali proceduralno mi imamo situaciju da danas možemo samo konstatirati da smo od nadležnih institucija koje su učestvovala u pregovorima, obaviješteni da je Svjetska banka otkazala ovaj ugovor i da dalje više nema procedure u tom smislu. Takav izvještaj smo vam i dostavili kao Komisija.

MUSTAFA PAMUK

Ja stavljam na glasanje izvještaj Komisije.
Ko je za izvještaj Komisije, da ovaj sporazum ne verifikujemo ili da ga verifikujemo.

Dakle, procedura je zaustavljena i glasao za izvještaj Komisije.

Glasajte sad.
Jednoglasno usvojen izvještaj Komisije.

Ad.22. Razrješenje Samira Mušovića, dužnosti zamjenika generalnog revizora zbog podnošenja ostavke

MUSTAFA PAMUK

Koliko ja vidim ovdje Mušovića nema. Pročitali ste ostavku, dopis gospodina Samira Mušovića. Molim da se razriješim dužnosti zamjenika generalnog revizora zbog odlaska na drugo radno mjesto.

Predstavnički dom prihvatio ostavku gospodina Mušovića. Javlja li se neko za riječ? Niko. Hvala lijepo.

Prihvtamo li ostavku gospodina Mušovića?
Glasajte sad.
Jednoglasno je prihvaćena ostavka gospodina Mušovića.

Ad.23. Informacija o slučaju Abazović

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste informaciju koju je dostavila Zajednička komisija za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou BiH

Predstavnički dom je informaciju primio k znanju.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ?
Ovu ste informaciju imali priliku pročitati. Stavljam na glasanje da primimo k znanju informaciju. Pa kažem sa izvještajem Komisije.

Prihvatamo, glasmao o izvještaju Komisije. Tamo imaju zaključci.

Glasajte sad.

Glasanjem za izvještaj Komisije primili smo informaciju k znanju. Hvala vam lijepo. Jednoglasno.

Ad.24. Godišnji izvještaj Centralne banke za 2005. godinu

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste izvještaj komisije. Predstavnički dom je izvještaj usvojio. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Ja ne znam ima li gospođa Ruža nešto da kaže. Gospođa iz ove banke je tu. Ne znam ima li potrebe, kad je u ovolikom izvještaju svak je mogao da nađe sve šta ga interesovalo. Ja ne znam ima li potrebe da se gospođa sad izlaže naporu da izlaže ponovo taj izvještaj. Izlagala ga je sjajno na našoj komisiji. Komisija bez primjedbe usvojila taj izvještaj i, evo predlažemo našem domu da, također usvoji ovaj izvještaj.

Stavljam izvještaj na glasanje.

Molim vas, ko je za?

Glasajte sad.

Jednoglasno.

Ad.25. Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju instiucija BiH za 2005. godinu

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste izvještaj komisije. Predstavnički dom je izvještaj usvojio. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Ja mislim Ružo, da smo mi to raspravljali na našoj komisiji i donijeli pozitivan stav o tom izvještaju. Izvještaj je moćan.

RUŽA STOJANOVIĆ

Samo da kažem da smo jednoglasno podržali, prihvatili izvještaj Kancelarije za reviziju, a osim ovog izvještaja, Kancelarija za reviziju imala je i osvrt na one primjedbe, odnosno šta su preduzeli prema onoj kolegijalnoj reviziji po svim tačkama za razliku od mnogih drugih institucija, koje se nikada ne obrate nama šta su uradili da bi naše neke stavove komisije i ovog doma pdržali, odnosno da bi uradili to što se traži od njih u Parlamentu. Tako da ja imam samo najbolje riječi hvale za saradnju sa Kancelarijom za reviziju trenutno.

MUSTAFA PAMUK

Stavljamo na glasanje izvještaj komisije.

Molim vas glasajte sad.

Jednoglasno. Hvala lijepo.

Ad.26. Izvještaj o radu Izborne komisije BiH za 2005. godinu

MUSTAFA PAMUK

Dobili ste izvještaj komisije. Predstavnički dom je izvještaj usvojio. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Ovdje je gospodin Šehić. Ja ne znam ima li potrebe da bilo šta kaže. Gospodine Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Posljednja je točka. Kako smo danas neki osjetljivi, neki su nervozni, neki su premuhanati kao gospodin Čengiđ, ipak ću ja, pošto je posljednja točka reći nekoliko riječi i iz poštovanja prema gospodinu Šehiću, članu Izbornog redišnjeg povjerenstva koji je prtio pozorno naš rad, čekajući da se progorovi o ovom izvješću.

Ja želim reći samo nekoliko riječi, vezano za dojmove Ustavno-pravne komisije, koja je raspravljala ovo izvješće, ocijenila ga kao rijetko kvalitetno, dakle, ne mislim da je ovo jedino kvalitetno izvješće, nego rijetko kvalitetno izvješće jedne institucije Bosne i Hercegovine, koje je dobro, dakle i vjerno oslikalo ukupne rezultate rada Središnjeg izbornog povjerenstva, odnosno Izborne komisije kako se zvala do neki dan i kroz 2005. godinu, za koju se podnosi ovo izvješće.

Dakle, radila je kvalitetno, vrlo predano, dakle, javno i javnosti je to predočeno. Ovaj parlament bi to morao cijiniti, morao bi to primiti k znanju i razumjeti da je doista riječ o jednom vrlo složenom poslu, jedne vrlo važne institucije na provedbi izbora, lokalnih izbora, provedbi Izbornog zakona, provedbi Zakona o sukobu interesa, o finansiranju političkih stranaka, o brojnim seminarima, edukacijama svih razina koje je jako nužno, jer se radi o jednoj specifičnoj materiji i radi se o jednom malo, stručnom, kvalitetnom ansamblu, vrlo predanom i vrijednom, što je ocijenila Ustavno-pravna komisija, kao jako dobrim i zaključila prenijeti to na ovaj način. Ako nisam dovoljno kazao i od drugih članova Ustavno-pravne komisije prenijeti ovom domu da ovaj dom, ovo se sve snima, ja to zbog toga i govorim neka ostane trag jednog vrijednog rada jedne vrijedne institucije ove države, jer nismo uvijek u prilici sušati kvalitetne hvalospjehe, ovo već tome liči, o radu određenih državnih institucija u Bosni i Hercegovini, zbog toga u ime Ustavno-pravne komisije molim ovaj dom da ovo ima u vidu da ubuduće izvješća vrijednih institucija ne stavlja kao posljednje točke kad smo svi zamorni, kad nam je već to, jedva čekamo da nam završi dnevni red, nego da to stavimo u prilici kad smo odmorni da možemo malo kvalitetnije raspravljati i o brojevima koje ovakve institucije imaju u smislu i kadrovske i materijalne i tehničke opremljenosti, što je nužno i prijedlog je u našem izvješću da vodimo računa kroz naredne projekcije proračuna da se ovoj i ovakvim institucijama države BiH omogući i normalan materijalni život, materijani uvjeti.

Predlažemo da Dom prihvati ovo izvješće.

MUSTAFA PAMUK

Jedna moja primjedba gospodine Filipoviću, prije početka sjednice, odnosno odmah u početku sjednice smo pročitali dnevni red i to je bilo vrlo transparentno. Ako ste bili nezadovoljni i ako ste i tada mislili ovako kako sada mislite ne bi imao niko protiv toga da ovaj izvještaj bude na trećoj tački dnevnog reda i molim vas, trebali smo vidjeti.

Stavljam na glasanje izvještaj o radu Izborne komisije BiH.
Izvještaj je jednoglasno usvojen.

Ja vam se svima zahvaljujem na saradnji. Malo smo žurili, malo smo pravili neke greškice, malo smo se ponekad ljutili, ali sve u svemu ovo će biti jedan dan kao i svi drugi dobar i ostat će uvijek u prijateljskom sjećanju. Hvala vam puno.

Sjednica je završena u 18,10 sati.